

Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Virksomhetsplan 2008

Statistisk sentralbyrå

Virksomhetsplan 2008

Statistisk sentralbyrå

© Statistisk sentralbyrå, mai 2008
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Forord

Virksomhetsplan 2008 gir en kortfattet samlet oversikt over virksomhetsplanen for Statistisk sentralbyrå for 2008. En separat budsjettpublikasjon viser den interne budsjettfordelingen for 2008.

Virksomhetsplanen for 2008 bygger på retningslinjer i Stortingsproposisjon nr. 1 (2007-2008) og tar utgangspunkt i *Strategi 2007*. I tillegg er EU-rettsakter for statistikk en viktig bakgrunn for planene.

Det foreligger også virksomhetsplaner for avdelingene.

Oslo, 15. april 2008

Frøydis Langmark
styreleder

Øystein Olsen
adm. direktør

Innhold

Forord	3
1. Forutsetninger for virksomhetsplanen for 2008	5
1.1. Strategi og budsjetttrammer.....	5
1.2. Omorganisering med virkning fra 1. januar 2008.....	6
1.3. Planleggingsprosess og plansystem.....	6
2. Risikovurdering 2008	6
2.1. Statistikkproduksjonen.....	6
2.2. Folke- og boligtellingsen 2011.....	7
2.3. Økonomiforvaltningen.....	9
2.4. FOSS (Forbedring og standardisering av statistikkproduksjonen).....	10
3. Prioriteringer	12
3.1. Statistikk speiler samfunnet.....	12
3.2. Forskning av høy kvalitet.....	18
3.3. Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere.....	19
3.4. Samarbeid for bedre statistikk.....	21
3.5. Kvalitet i alle ledd.....	23
3.6. Administrasjon og styring.....	26
4. Ressurser	27
4.1. Budsjett.....	27
4.2. Personalet.....	29
Vedlegg A	30
Vedlegg B	34
Vedlegg C	37

1. Forutsetninger for virksomhetsplanen for 2008

Virksomhetsplanen for 2008 bygger på SSBs strategier og langtidsplan (SSBs budsjettforslag for 2008), og er påvirket av internasjonale krav, særlig de som følger av det statistiske samarbeidet med EU gjennom EØS-avtalen.

1.1. Strategi og budsjetttrammer

Strategi 2007

Strategi 2007 er bygd rundt fem hovedstrategier:

- Statistikk speiler samfunnet
- Forskning av høy kvalitet
- Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere
- Samarbeid for bedre statistikk
- Kvalitet i alle ledd

Gjennomgangen av prioriterte områder i kapittel 3 følger i grove trekk inndelingen i hovedstrategier.

Internasjonalt samarbeid

Internasjonalt samarbeid innen statistikk sikrer økt sammenlignbarhet og medfører krav til innhold, omfang og kvalitet. Det er stadig nye statistikker som må utvikles for å møte de internasjonale kravene. Dette krever oppfølging og innsats i 2008.

Budsjettforslag for 2008-2011

Budsjettforslaget for 2008-2011 ble utarbeidet høsten 2006. Flere av de prioriterte områdene for arbeidet i 2008 ble for første gang omtalt i budsjettforslaget, som ble oversendt Finansdepartementet i slutten av november 2006.

Tekst til St.prp. 1

Tekst til statsbudsjettet utarbeides i mai og juni, og omtale av planene for 2008 er i stor grad basert på budsjettforslaget som ble utarbeidet høsten før. Tekst til St. prp nr 1 står i vedlegg B.

Regjeringen bevilget 621 mill. kroner til SSB for 2008, rundt 34 mill. kroner mer enn i 2007. Økningen har sammenheng med statistikkoppgavene som ble overført fra Norges Bank, flyttes til statsoppdraget. Tilsvarende er brukeroppgavetaket redusert fra 185 mill. kroner i 2007 til 170 mill. kroner i budsjettet for 2008. Særskilte satsinger med finansiering i 2008 er Elektronisk samhandling (6,5 mill. kroner), ny næringsstandard – NACE (4,0 mill. kroner), Svalbardstatistikk (2,5 mill. kroner), Bærekraftindikatorer (0,5 mill. kroner) og IT-infrastruktur/utvikling (3,0 mill. kroner). Tekst til St. prp. nr 1 står i vedlegg A.

Samlet sett er den økonomiske situasjonen for 2008 god. I tillegg til bevilgningene over statsoppdraget, har det de siste årene vært sterk vekst i brukerfinansierte prosjekter. Dette har ført til at antall sysselsatte har vokst fra i overkant av 900 rundt årtusenskiftet til nærmere 1000 ansatte (oktober 2007). Når det gjelder lokaler, er det nå så godt som ingen ledig kapasitet verken i Oslo eller i Kongsvinger.

Det ble ikke lagt opp til generelt rammekutt for avdelingene. For å frigjøre midler til FOSS-prosjektet ble det trukket inn anslagsvis 3 mill. kroner fra avdelingene. I tillegg er en øremerket bevilgning på 3 mill. kroner knyttet til IT-infrastruktur allokert til FOSS. FOSS må ses i sammenheng med organisasjonsendringene som er gjennomført knyttet til IT-funksjonen.

Økende etterspørsel etter statistikk

Behovet for ny og forbedret statistikk er stadig økende. Det er følgelig et løpende behov for å modernisere og effektivisere statistikkproduksjonen. Dette danner bakgrunnen for FOSS-prosjektet (FORbedring og Standardisering av Statistikkproduksjonen). Det betyr også at en vesentlig del av nye satsinger og prosjekter på ulike områder fremover må tas innenfor eksisterende økonomiske rammer, på grunnlag av en fortsatt forbedring i produktiviteten (anslått til nær 2 prosent årlig de siste årene). Samtidig er det behov for strammere styring av oppdragsinntektene.

Dette innebærer blant annet at større prosjekter – særlig slike som innebærer økte bemanning – skal behandles i ledelsen.

1.2. Omorganisering med virkning fra 1. januar 2008

I etterkant av at Strategi 2007 ble det initiert endringer i SSBs organisasjon. Våren 2007 ble det besluttet at SSBs avdelingsstrukturen skulle endres, blant annet at antall statistikkavdelinger skulle økes fra tre til fire, med virkning fra 1. januar 2008. Videre skal Seksjon for demografi og levekårsforskning fra samme tidspunkt overføres til Forskningsavdelingen. Det er også besluttet enkelte justeringer av seksjonsinndelingen, herunder utskilling av en regnskapsstatistisk seksjon og en seksjon for energistatistikk. Videre vil en samle korttids- og strukturstatistikk for industri i en seksjon. I tillegg gjennomføres endringer i IT-organisasjonen.

1.3. Planleggingsprosess og plansystem

I tillegg til teksten i virksomhetsplanen, består en stor del av planarbeidet i å utarbeide avdelingsbudsjett, lage oversikt over budsjetterte årsverk for ulike budsjettposter, utarbeide projektskriv, legge data inn i plansystemet og ajourføre produktregisteret.

Det legges opp til justeringer i plansystemet blant annet på bakgrunn av at en prosjektgruppe gjennomførte en vurdering av plansystemet i første halvår 2007. Tekniske løsninger knyttet til planer og produktoversikter skal moderniseres. Det blir også noen endringer i møteplanene, med færre omfattende avdelingsvise planleggingsmøter.

Planleggingsopplegget er nærmere beskrevet i publikasjonen Statistisk sentralbyrås organisasjon og ledelse. Planer og meldinger 2008/2.

2. Risikovurdering 2008

Arbeidet med å formalisere risikostyring i hele virksomheten i tråd med kravene i økonomireglementet, startet i 2006. Risikostyringen vil blant annet bli knyttet til SSBs resultatindikatorer og inngå som integrert del av virksomhetsplanlegging og målstyring.

Her presenteres fire overordnede risikovurderinger for SSB:

- en knyttet til hovedmålet om å opprettholde statistikkproduksjonen og formidlingen med en kvalitet (minst) på fjorårets nivå,
- en for Folke- og boligtellingsen som skal gjennomføres i 2011, men hvor planleggingen har startet,
- en for økonomiforvaltningen og
- en for FOSS-prosjektet (FORbedring og Standardisering av Statistikkproduksjonen).

For å opprettholde tilliten til SSB er det viktig å lykkes på disse områdene.

2.1. Statistikkproduksjonen

Mål Opprettholde løpende produksjon og formidlingen av statistikk med en kvalitet minst på dagens nivå.

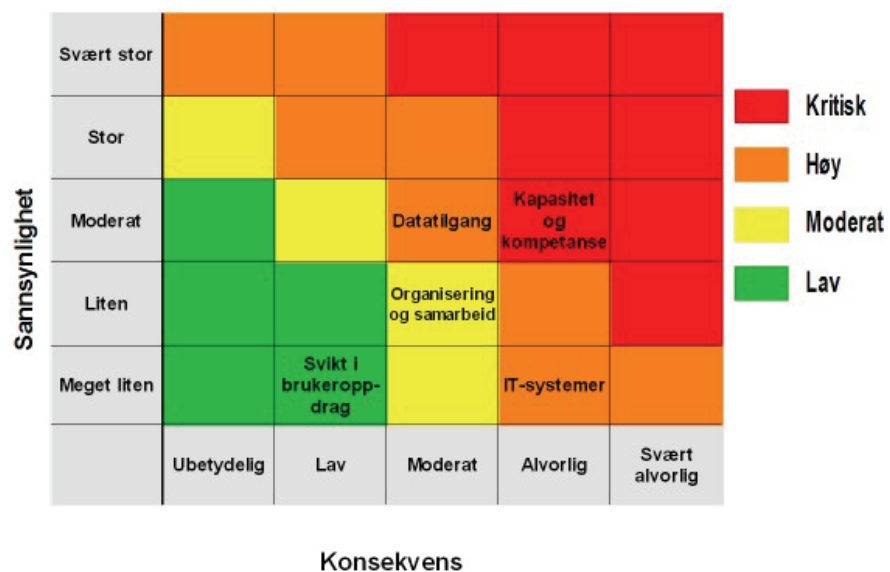
Kritiske suksessfaktorer

- Menneskelige ressurser: Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse
- Fungerende IT-systemer
- God organisering/rutiner
- Godt samarbeid
- Tilstrekkelige økonomiske ressurser

- Risikoer**
- Mangelfull kapasitet på nødvendig kompetanse
 - Sammenbrudd i IT-systemene
 - Mangelfull tilgang på data, fra registre eller pga. lav svarprosent i spørreundersøkelser
 - Uhensiktsmessig organisering
 - Dårlige samarbeidsforhold
 - Svikt i brukeropdrag

Vurdering Dette ble også vurdert i virksomhetsplanen for 2007. Kapasitet og kompetanse ble da vurdert til kritisk, IT-systemer og datatilgang til høy. Det er ingen endring i graderingen av risikoer fra 2007, og disse områdene krever fortsatt høy oppmerksomhet. Nye tiltak som er eller skal iverksettes er nevnt under. Det vises ellers til virksomhetsplanen for 2007.

Risikokart for statistikkproduksjonen

Tiltak Ny kompetansestrategi følges opp, blant annet med rekrutteringstiltak på universiteter og høyskoler, og opplæring av nyansatte. Prosjekter for å produsere statistikk på en mer ensartet måte, som også vil gjøre SSB mindre sårbart med hensyn til kompetanse, er under planlegging, se omtalen av FOSS-prosjektet. Både kompetanse og utnytting av felles ressurser mellom de nordiske statistikkbyråene ble drøftet på nordisk sjefstatistikermøte i juni 2007.

2.2. Folke- og bolig tellingen 2011

Mål Stille sammen og presentere data til neste folke- og bolig telling som tilfredsstillende nasjonale og internasjonale krav. Telling skal fullt ut baseres på registerdata.

- Kritiske suksessfaktorer**
1. Tilstrekkelig god kvalitet på boligadresser, dvs. unik boligadresse på tilstrekkelig mange.
 2. Tilstrekkelig god kvalitet på boligdata
 3. Tilstrekkelig god kvalitet på sysselsettingsdata
 - 4.

- Risikoer**
1. For dårlig kvalitet på boligadressene
 2. For dårlig kvalitet på boligdata
 3. For dårlig kvalitet på sysselsettingsdata

Vurdering 1. *Kvalitet på boligadresser.* Boligadresser er nøkkelen for å kunne koble sammen populasjonsregistre og gjennomføre en registerbasert folke- og bolig telling. Det

er arbeidet mye med å få etablert unike boligadresser for alle bosatte i Norge. Mange steder fungerer dette bra, men særlig i store byer som Oslo og Bergen er det store hull. For å lykkes med å få tilstrekkelig kvalitet på boligadressene er prosjektet avhengig av krefter uten for SSB, da særlig Skattedirektoratet, lokale folkeregister, Statens kartverk, kommunene og store boligeiere. Sannsynligheten for at kvaliteten på boligadressene ikke blir tilstrekkelig god vurderes som moderat. Konsekvensene for prosjektet kan bli svært alvorlige ved at man ikke kan basere tellingen fullt ut på registre. Risikoen blir kritisk.

2. *Kvalitet på boligdata.* Kvaliteten på boligdata er avhengig av kvaliteten på GAB og oppdateringen av dette registeret. En svakhet er at visse endringer i boligdata sjelden meldes, for eksempel endringer i antall rom i en bolig. Enkelte boligdata mangler, for eksempel om boligene har innlagt vann, men dette er hovedsakelig av interesse for internasjonal rapportering. I tillegg ser det ut til å kunne bli problematisk å få informasjon om systemer for oppvarming. Kvaliteten på boligvariable som krever opplysninger om bosatte, vil avhenge av kvaliteten på boligadresser. For boligdata samlet vurderes sannsynligheten for at kvaliteten ikke blir tilstrekkelig god etter internasjonale krav som moderat. Konsekvensene vurderes som moderate, da det vil være mulig å forbedre kvaliteten ved å estimere tall basert på tilleggsdata. Dette gir en høy risiko.
3. *Sysselsettingsdata.* Den sentrale datakilden for sysselsettingsdata, NAVs Aa-register, inngår i en vurdering om samordning med Skatteetatens nye register for lønn, skatt og arbeidsgiveravgift (LSA). Næringsdepartementet fikk en konsulentutredning i slutten av 2007. Konsulentutredningen ser ut til å bli positiv til samordning, men har primært sett på datastrømmer og i mindre grad på det detaljerte innholdet i datastrømmene. Dette gir en viss usikkerhet, dels om viktige egenskaper ved Aa-registeret blir videreført og dels om det blir dårligere kvalitet i en periode rundt omleggingen. En eventuell omlegging vil kunne skje i tiden rundt tidspunktet for tellingen. På den andre siden vil en samordning og sterkere binding til rapportering til Skatteetaten kunne bidra til generelt bedre kvalitet og da særlig ved at frister for rapportering overholdes. Det vurderes at konsekvensene kan bli svært alvorlige, men ut fra viktigheten av registeret, særlig for NAV og SSB, vurderes sannsynligheten foreløpig som meget liten. Dette gir en høy risiko.

Risikokart

	Svært stor				
	Stor				
Sannsynlighet	Moderat		Bolig-Data		Bolig-adresser
	Liten				
	Meget liten				Syssels.-data
	Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
	Konsekvens				

- Tiltak*
1. Kvalitet på boligadresser
 - a. Finansdepartementet blir med på møter for å bidra til å påvirke krefter utenfor SSB.
 - b. Boligadresseprosjektet følges kontinuerlig opp.
 - c. Det gjennomføres egne tiltak for å heve dekningen av boligadresser i Oslo og Bergen i 2008.
 - d. Det arbeides for at bruk av bolignummer på flyttemeldinger skal bli obligatorisk i alle kommuner.
 - e. Det informeres om nytten av bolignummer, for eksempel om at det kan være enklere for brannbil og ambulanse å finne fram til rett bolig.
 - f. I enkelte sammenhenger har det konsekvenser for beboerne at de mangler unik boligadresse, for eksempel ved at man ikke får lagt inn telefon og bredbånd.
 - g. Det startes et internt prosjekt i SSB med samordning av boligdata og husholdningsdata.
 2. Kvalitet på boligdata
 - a. Prosjektet og de ansvarlige seksjonene i SSB følger opp Statens kartverket, som igjen skal følge opp kommunene. Kartverket har hittil ikke hatt ressurser til å følge opp SSBs tilbakemeldinger vedrørende kvalitet, men har signalisert at dette vil bedres ved innføringen av Matrikkelen.
 - b. Enkelte data som det er vanskelig å få samlet inn kan estimeres ved bruk av data fra andre kilder enn registre. Dermed kan internasjonale forpliktelser oppfylles.
 - c. Flesteparten av boligvariablene som per i dag ikke kan lages, krever opplysninger om de bosatte i boligen. Kvaliteten her vil avhenge av kvaliteten på boligadressene.
 3. Sysselsettingsdata
 - a. Ansvarlig seksjon i SSB følger nøye opp den videre behandling av saken.
 - b. SSB er tydelig på sine krav når/hvis saken kommer på høringsrunde.
 - c. Ansvarlig seksjon i SSB må planlegge reserveløsninger hvis forslaget gjennomføres og det er fare for svekkelse av kvalitet i en omstillingsperiode.

2.3. Økonomiforvaltningen

Mål Pålitelig og oversiktlig økonomiforvaltning

Kritiske suksessfaktorer

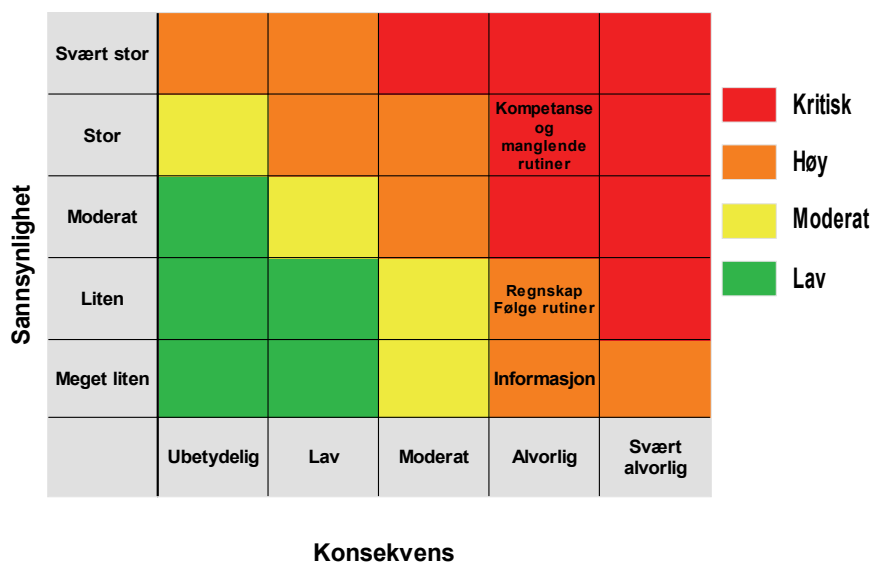
- God organisering av seksjonen
- Økonomirutiner som følges i hele SSB
- Gode rutiner for oppfølging av avdelingene
- Høy kompetanse blant økonomimedarbeidere
- Tilstrekkelig bemanning til enhver tid på alle arbeidsoppgaver
- Riktig informasjon til rett tid
- Nytt økonomisystem

Risikoer

- Utilstrekkelig kompetanse
- Utilstrekkelig bemanning
- Feil eller mangelfullt regnskap
- Oppgaver utføres galt eller ikke idet hele tatt pga utilstrekkelige rutiner
- Frister blir ikke overholdt i rapporteringen
- Rutiner for økonomistyring følges ikke i organisasjonen
- Oppgaver utføres galt pga manglende informasjon

- Vurdering**
- Sannsynligheten for utilstrekkelig kompetanse og bemanning innenfor budsjett og regnskap er stor. Konsekvensene er alvorlige. Det kan føre til at fakturaer ikke blir betalt innen fristen, feil i regnskapet, problemer med avstemminger og regnskapsavslutning. Risikoen er kritisk.
 - Sannsynligheten for feil eller mangelfullt regnskap er liten. Konsekvensen er alvorlig. Risikoen er høy.
 - Sannsynligheten for utilstrekkelige rutiner er liten. Konsekvensen er alvorlig. Risikoen er høy.
 - Sannsynligheten for at rutiner for økonomistyring ikke følges i SSB er liten. Konsekvensen er alvorlig. Risikoen blir høy.
 - Sannsynligheten for galt utførte oppgaver pga manglende informasjon er meget liten. Dette gjelder f.eks. økonomirapporten. Konsekvensen er alvorlig da det vil kunne fattes gale beslutninger på bakgrunn av informasjon som ikke er korrekt. Risikoen er høy.
- Tiltak**
- Nytt økonomisystem, Agresso, er tatt i bruk fra 1. januar 2008. Med dette faller noen arbeidsoppgaver bort og gir rom for om-disponering av ressurser.
 - Det er utarbeidet oppdaterte rutiner for økonomiforvaltningen, disse tas i bruk.
 - Det er utarbeidet oversikter over oppgavefordelinger som får frem hvor det ev. mangler kompetanse og/eller kapasitet til back up.
 - Ny økonomisjef er på plass.

Risikokart for økonomiforvaltningen

2.4. FOSS (Forbedring og standardisering av statistikkproduksjonen)

- Mål** Forbedre kvalitet og effektivitet i statistikkproduksjonen ved økt standardisering. Standardiseringen skal også redusere risikoen i statistikkproduksjonen.

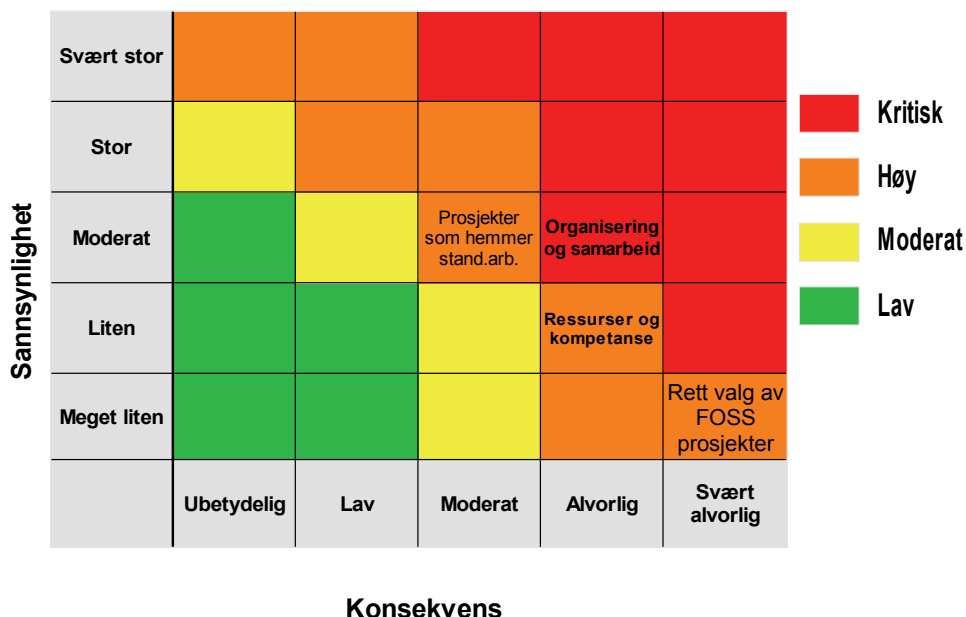
- Kritiske suksessfaktorer**
5. Menneskelige ressurser: Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse
 6. Felles forståelse av hva FOSS er og innebærer
 7. Enighet om hvilke prosjekter som er de riktige å starte med (i FOSS)
 8. Hindre oppstart av prosjekter som vanskeliggjør standardisering (utenfor FOSS)
 9. God organisering/rutiner
 10. God forankring i ledelsen
 11. Godt samarbeid
 12. Tilstrekkelige økonomiske ressurser

- Risikoer*
- Mangelfull kapasitet på nødvendig kompetanse
 - Manglende økonomiske ressurser
 - Uenighet om prioriteringen av standardiseringsarbeidet
 - Oppstart av prosjekter utenfor FOSS som svekker ressursinnsatsen i standardiseringsarbeidet
 - Uhensiktsmessig organisering og uklare linjer for styring
 - Dårlige samarbeidsforhold
 - Motstand i organisasjonen

Vurdere og prioritere risikoene Det er hensiktsmessig å vurdere tilgangen på menneskelige og økonomiske ressurser samlet, likeså organisering og samarbeid.

- *Ressurser.* FOSS er et prioritert prosjekt i SSB. Stabsavdelingen har den nødvendige koordineringskapasiteten, og det vil trolig ikke vil være vanskelig å bemanne prosjektet med delprosjekter med tilstrekkelig kompetanse. Koordinering og mange av delprosjektene har egen finansiering, men det er også satt av i størrelsesorden 5 millioner kr for å støtte FOSS i 2008. Sannsynligheten for svikt i kompetanse og ressurstilgang settes til liten, men konsekvensene av mangler her kan være alvorlige. Det gir høy risiko på dette området.
- *Organisering og samarbeid.* Det er en utfordring å organisere et så stort tverrfaglig prosjekt, sikre alles deltakelse og ha klare linjer for styring. Innføring av standardiserte løsninger vil medføre at spesielle løsninger for enkelte brukere faller bort, dette kan i noen tilfeller gi motstand i organisasjonen mot de endringene som skjer. Høsten 2007 gjøres det et omfattende informasjonsarbeid med diskusjoner i seminarer spesielt om FOSS men også i mange av avdelingenes og seksjonenes egne planleggingsmøter. Sannsynligheten for utilstrekkelig organisering og samarbeid i prosjektet settes likevel til moderat, og konsekvensen av svikt på disse områdene er alvorlig. Det gir kritisk risiko.
- *Rett valg av prosjekter i FOSS.* Sannsynligheten for uenighet om hvilke prosjekter som skal være inkludert i FOSS, vurderes som meget liten, men konsekvensene vurderes som svært alvorlige. Dette gir en høy risiko.
- *Prosjekter utenfor FOSS.* Andre utviklingsprosjekter som vanskeliggjør standardiseringsarbeidet kan måtte startes, bla på grunn av forhold utenfor SSB som påvirker statistikken. Sannsynlighet at det startes opp slike prosjekter vurderes som moderat. Konsekvensene vurderes også som moderate, dette gir en høy risiko.

Risikokart for FOSS

- Tiltak*
- Fortsatt informasjonsarbeid og drøftinger i alle relevante deler av SSB
 - Informasjon på Byrånettet
 - Organisering som sikrer alles deltakelse: Tverrfaglig koordineringsgruppe (FOSS hovedprosjekt), DM eller DM-utvalg (FOSS-utvalget) som styringsgruppe og følge prosjekthåndboka
 - Prosjektet bygges ut trinnvis, ikke forsøke å gjøre alt på en gang
 - Nye ressurser settes inn etter behov – alt fordeles ikke på en gang
 - Gjøre en grundig vurdering av prosjektene i SSB
 - Gå nøye gjennom virksomhetsplanen for 2008 både mht relevante FOSS aktiviteter og prosjekter som kan utgjøre en risiko for standardiseringsarbeidet.

3. Prioriteringer

3.1. Statistikk speiler samfunnet

Statistikken skal ha høy relevans, og den løpende statistikkproduksjonen skal gjennomføres med

- opprettholdt eller forbedret aktualitet.
- punktlighet på minst samme nivå som før.
- svarprosentene opprettholdes på minst samme nivå som tidligere.
- høy produktivitet.

Folke- og bolig telling 2011

Bedre dekning av bolignummer i flerbolighus er en forutsetning for en vellykket telling i 2011. Hovedutfordringen er å oppnå tilfredsstillende dekning i de store byene Oslo og Bergen. SSB fikk en særskilt bevilgning for dette formålet i Revidert nasjonalbudsjett 2007. Når dette arbeidet er fullført i 2008, vil folke- og bolig tellinger kunne gjennomføres som registertelling. Unntaket gjelder data om høyeste fullførte utdanning som mangler for innvandrere som er kommet til landet etter siste skjemaundersøkelse i 1999.

Arbeidet med en detaljert gjennomgang av FoB-kjennemerker med utgangspunkt i internasjonale anbefalinger fortsetter i 2008. Det skal lages en plan som dekker

perioden fram til tellingen er fullført. Planen skal angi prioriteringer av ulike kvalitetsforbedrende tiltak med ressursforslag, og oversikt over andre nødvendige aktiviteter.

- Helsestatistikk* Arbeidet med en offisiell statistikk over helsepersonell basert på register til erstatning for den skjemabaserte innsamlingen prioriteres i 2008. Det er en viktig oppgave å kontrollere kvaliteten av statistikken. Andre viktige oppgaver i 2008 blir å videreføre samarbeidet med Sosial- og helsedirektoratet og SINTEF-Helse om en samordnet statistikk over spesialisthelsetjenesten, og planlegge ny statistikk om arbeidsulykker og yrkessykdommer som blant annet skal dekke en ny EU-forordning på området.
- Forbruksundersøkelsen* Trass i høy ressursbruk er svarprosentene i Forbruksundersøkelsen lave sammenlignet med andre undersøkelser. I løpet av 2008 skal undersøkelsen evalueres. Resultatet skal foreligge i løpet av våren 2008. Tiltak for bedre styring og mer effektiv oppfølging av intervjuere og intervjuerarbeid skal implementeres.
- Utdanningsstatistikk* SSB har i dag statistikk om elever, studenter, eksamener og kandidater på ulike nivå og fagfelt, gjennomstrømming, befolkningens utdanningsnivå samt aktiviteter innenfor voksenopplæring. I de siste årene har statistikk som belyser hvordan ressurser som penger og personell, brukes innenfor utdanningssystemet. Bedre statistikk om økonomien til private utdanningsinstitusjoner vil være en prioritert oppgave innenfor utdanningsstatistikken i 2008.
- Arbeidsmarkedsstatistikk* Sysselsettingsdata fra register kan i økende grad erstatte skjemadata i både struktur- og korttidsstatistikker. Dette gjelder også KOSTRA og StatRes Fra 2008 er det særlig ønske om å starte å bruke registertall til statistikk over sysselsetting innenfor spesialisthelsetjenesten. Bruk av registerdata reduserer opplysningsplikten samtidig som det gir bedre sammenlignbarhet mellom statistikker og enheter og gir mulighet for kopling til data om lønnssummer. Det gir videre mulighet for mer detaljer om de sysselsatte (f.eks. utdanning og alder). Kravene til detaljer og alternative grupperinger setter imidlertid krav til mer omfattende kontroller og bearbeidinger.
- Det skal i 2008 gjennomføres en tilleggsundersøkelse til Arbeidskraftsundersøkelsene (AKU) om innvandrernes tilpasning til arbeidsmarkedet. Dette innebærer også utvikling av metoder for å kompensere for høyt og skjevt frafall i AKU for denne gruppen. Mens AKU bare dekker bosatte innvandrere, vil registerstatistikken som dekker personer på korttidsopphold bli forsøkt forbedret. Selvstendig næringsdrivende vil bli inkludert, samt at mulighetene for å lage kvartalstall testes ut. Kvaliteten som er et problem for statistikk for denne gruppen innvandrere, vil bli analysert ved mikrokontroller mot UDIs register over arbeidstillatser. Kvaliteten forsøkes forbedres i kontakt med relevante registereiere knyttet til endringer i forskrifter og administrative rutiner.
- Inntektsstatistikk* Arbeidet med å utvikle et heldekkende registergrunnlag for ulike typer husholdninger er en kontinuerlig prosess for å sikre gode data til løpende inntektsstatistikk, analyser og modeller og til Folke- og bolig tellingen 2011 (se over).
- Anslag på verdien av egen bolig er av betydning for husholdningenes inntekt og formue som legges til grunn for levekårsanalyser og fordelingsstudier. I Norge brukes ligningsverdien, noe som både fører til for lav total boligformue og feil i fordelingsanalysene siden forholdet mellom ligningsverdi og markedsverdi er negativ og varierer sterkt. Den nye databasen Luxembourg Wealth Study, som SSB er med å finansiere, har påpekt at tall for norske husholdningers nettoformue ikke kan brukes som følge av dette. I 2007 har SSB testet ut muligheten for å forbedre verdianslagene ved å koble sammen ligningsverdi fra selvangivelsen med faktisk

oppnådd pris i omsetningsstatistikken for boliger. Arbeidet er krevende og har ikke resultert i noe gjennombrudd, men vil likevel fortsette i 2008.

Det er satt i gang arbeid med å kople data fra folketrygden og pensjonsskassene for offentlig sektor for å skape grunnlag for statistikk og analyser om virkningene av pensjonssystemet. Det er tilsvarende brukerbehov for privat sektor, men der mangler foreløpig et hensiktsmessig datagrunnlag. En mulig kilde er et Fripoliseregister i offentlig regi.

Et nytt og utvidet datagrunnlag for Lotte ble etablert fra inntektsstatistikken 2005, et arbeid som skal evalueres og videreutvikles i 2008.

Lønnsstatistikk Et viktig mål er å sikre fortsatt god aktualitet og kvalitet i lønnsstatistikken. For å få dette til må satsingen og samarbeidet om datafangst via AltInn videreføres. 2008 vil dessuten bli preget av nye og utvidede rapporteringer av lønnsstatistikk ifølge forordninger til Eurostat inklusive planlegging av ny arbeidskraftskostnadsundersøkelse 2008.

Nasjonalregnskap En viktig oppgave for nasjonalregnskapet de nærmeste årene, er innføring av ny næringsstandard (NACE rev 2). I 2008 vil arbeidet være konsentrert om planlegging og tilrettelegging av den nye standarden i nasjonalregnskapet. Arbeidet med å bearbeide tall etter ny standard vil først starte i andre halvår 2009. Det må parallelt arbeides med metoder for å lage konsistente tidsserier. I henhold til Eurostats planer skal publisering av tall etter ny næringsstandard først skje fra september 2011. Innføring av ny næringsstandard vil bli fulgt opp av en tallrevisjon.

Et annet prioritert område er arbeidet med kvaliteten av nasjonalregnskapstallene. Sammenlignet med mange land er det norske nasjonalregnskapet gjenstand for relativt store revisjoner fra foreløpige til endelige tall. Revisjonene skal gjennomgå med tanke på å vurdere tiltak for å forbedre kvaliteten både på tallene som benyttes som input i nasjonalregnskapet, og på bearbeidningen av tallene som foregår i nasjonalregnskapet. Korttidsstatistikkene og strukturstatistikkene er avgjørende for kvaliteten både på kvartalsvis og årlig nasjonalregnskap. Derfor er det viktig å forbedre kvalitetsbeskrivelsen og styrke datarevisjonen. Dessuten vil det bli satset på å utnytte både korttids- og strukturstatistikkene mer effektivt og få bedret informasjonsflyten. I 2008 vil dette prioriteres særskilt.

Nasjonalregnskapet viderefører arbeidet med å innføre Eurostats anbefalte metoder for deflatering. Nye metoder er innarbeidet for offentlig forvaltning, ved at direkte outputmetoder er tatt i bruk for å bestemme volumet av helse-, omsorgs- og utdanningstjenester og ved at kollektiv tjenesteproduksjon deflateres med kvalitetskorrigerte kostnadsprisindekser. For privat tjenesteproduksjon vil de nye tjenesteprisindeksene tas i bruk etter hvert som de ferdigstilles (se avsnittet om priser under).

Nasjonalregnskapet fortsetter arbeidet med å utvikle og drifte satellitregnskaper. Det er etablert satellitter for områdene miljøregnskap, helseregnskap og turisme. I tillegg vurderes det å etablere satellitter for utdanning og for frivillige organisasjoner. Det vil bli arbeidet videre med å forbedre nasjonalregnskapets tall for offentlig forvaltning og tjenesteproduksjon ved å utnytte resultater fra StatRes-prosjektet. Nasjonalregnskapet vil også bidra med et rammeverk for tverrgående sammenstillinger av offentlig forvaltning i StatRes.

En svakhet ved det norske nasjonalregnskapet er at *finansregnskapet* - dvs. den delen av det *institusjonelle sektorregnskapet* som viser sektorenes finansielle balanser, finanstransaksjoner og omvurderinger - aldri har blitt fullt bygd ut eller integrert med det løpende nasjonalregnskapet. Økt kompetanse på feltet, blant annet på bakgrunn av overføringen av statistikkavdelingen i Norges Bank ved

årsskiftet 2006/2007, gir gode muligheter for å utvikle det norske nasjonalregnskapet til et mer helhetlig system. Dette vil skje blant annet ved å utnytte og utvikle ulike former for verdipapirstatistikk. Et mål for 2008 er blant annet å etablere løsninger for å systematisere bruken av opplysningene fra Verdipapirsentralen i utenriksregnskapet. Over de nærmeste 2-3 årene er det en målsetting å få på plass et fullt integrert og konsistent finansregnskap for Norge.

Regnskapsstatistikk for foretak

Arbeidet med ny regnskapslov og tilpasning til internasjonale standarder (IFRS) fortsetter for ikke-finansielle foretak. Det legges opp til stor valgfrihet i hvordan regnskapet avgis, og innebærer at samarbeid om regnskapsinformasjon prioriteres.

Også finansielle foretak vil i løpet av de nærmeste årene få anledning til å benytte internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) i selskapsregnskapet. I tillegg moderniseres finansmarkedslovgivningen. Dette betyr at rapporteringsrutinene for forsikringsselskap, pensjonsforetak, banker og øvrige kredittinstitusjoner må legges om. Arbeidet med å etablere nye rapporteringsrutiner og databaseløsninger for pensjonskasser og forsikringsselskap ble satt i gang i 2007. Fra og med høsten 2008 starter også forberedelsene til ny teknisk løsning for regnskapsrapportering for banker og finansieringsforetak.

Utenrikstransaksjoner

Det har vært store omlegginger på dette området blant annet gjennom UT-prosjektet. Utfordringene knyttet til populasjonsavgrensinger for ikke-finansielle foretak er fremdeles betydelige, men situasjonen vil bli bedre etter hvert som kvaliteten bedres i Aksjonærregisteret og Valutaregisteret.

Når næringslivet organiseres på tvers av landegrensene, blir det behov for å kartlegge multinasjonale selskapers atferd og tilpasninger. Nye EU-krav (FATS, FDI) og endringer i administrative datakilder innebærer omfattende utbygginger for å dekke databehovene knyttet til utenlandskkontrollerte selskapers virksomhet i Norge og norskkontrollerte selskaper i utlandet. Sommeren 2007 ble det klart at arbeidet med å integrere SSBs behov for data for utgående FDI og FATS i Skattedirektoratets nye internprisingsoppgave (som vil erstatte utenlandsoppgaven fra og med 2007) ikke førte fram. Det ble derfor i august/september etablert et prosjekt for alternativ datafangst på utgående FDI og FATS som baserer seg på at dataene i all hovedsak må samles inn av SSB fra statistikkåret 2007.

Priser og prisindekser

Satsingen på prisstatistikk dekker flere viktige områder – konsumprisindeks, produsentpriser for tjenester og varer. For nasjonalregnskapet er prisindekser nødvendig for fastprisberegningene. Det er fortsatt viktig med koordinering derfor videreføres Prisprosjektet. For å møte utviklingen i internasjonal handel er arbeidet med prisindekser for eksport og import prioritert. For en del satsingsområder gis det også prioritet til forskning og utvikling. Arbeidet med innføring av ny næringsstandard vil også berøre næringsbasert prisstatistikk.

Det arbeides med utvikling av en applikasjon (ISEE) for blant annet indeksproduksjon. Den er tilrettelagt for faste oppgaver knyttet til validering og feilkontroll, editering, aggregering og beregning av usikkerhet. Applikasjonen skal på sikt bli et sentralt verktøy for arbeidet med indekser.

Det pågår et omfattende arbeid med utvikling av ny produsentprisstatistikk for *tjenester*. Ved inngangen til 2008 er åtte prisindekser publisert og arbeidet videreføres på en rekke andre områder.

I løpet av 2008 er det planlagt publisering av 3 nye prisindekser: Lagring, bedriftsrådgiving og regnskap, revisjon og skatterådgiving.

Framover vil det legges økt vekt på kartlegging av markeder / næringer herunder kontakt med bransjeorganisasjoner og større foretak. God innsikt i markedene og

foretakenes prismodeller er viktig for utforming av en effektiv datafangst og valg av statistiske metoder i prismåling.

Konsumprisindeksen er et omfattende og komplekst system av prisundersøkelser. Indeksen bygger på en rekke kilder f.eks. strekkodedata fra de store dagligvarekjedene, registerdata om biler, apotekvarer og alkoholholdige varer fra vinmonopolet. Videre inngår datafangst fra om lag 2 000 bedrifter og husleiedata fra 2 000 leietakere hver måned. Barnehagetakster og takster for hjemmehjelpstjenester innhentes ved hjelp av KLOSTRA. I tillegg gjennomføres flere delundersøkelser som blant annet kartlegger pris for flyreiser, kraftleveranser til husholdninger, bruk av offentlige transportmidler m.v.

ISEE er ennå ikke prøvd opp mot data fra KPI. Applikasjonen som i dag benyttes for kontroll, revisjon og beregning av KPI, er et strømlinjeformet produksjonsopplegg med moduler som håndterer data fra mange ulike kilder og i forskjellige formater. I 2008 vil bruk av ISEE bli utredet for enkelte av de mindre delundersøkelsene som inngår i KPI. Samordningen vil bli vurdert som en del av FOSS-prosjektet.

I 2008 videreføres prosjektene som skal forbedre utvalgte tjenesteområder i KPI. I 2007 ble det innført ny datainnsamlingsmetode og forbedret beregningsmetode for flyreiser. I 2008 fortsetter arbeidet med å utrede mulige forbedringer i beregningene av boligkomponenten.

Fra 2008 vil konsumprisindeksen og produsentprisindeksen organisatorisk være plassert i samme seksjon. Målet er å harmonisere metodene der dette er fornuftig, med prioritet til områder som er viktig for nasjonalregnskapet.

Det viktige arbeidet med kvalitetskontroll videreføres. I 2008 vil enkelte områder som er kjennetegnet ved et vedvarende prisfall gjennom mange år, f.eks. teknologiprodukter, bli prioritert.

Statistikk for offentlig sektor

KOSTRA har eksistert i sin nåværende form siden 1999, riktignok med vesentlig utvikling både faglig og teknologisk i de etterfølgende årene. Det har vært omfattende utvidelser i publiseringen. I 2008 skal det vurderes om det skal gjøres en hel eller delvis totalgjennomgang av de teknologiske og faglige løsningene.

StatRes er et system for utvikling og formidling av statistikk om statlig virksomhet. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Fornyings- og administrasjonsdepartementet, som også finansierer deler av arbeidet. Lansering og første publisering ble gjennomført høsten 2007. Ved lansering inngikk statistikk og indikatorer for statsforvaltningen totalt og for pilotområdene spesialisthelse-tjenesten, barnevern og universiteter og høyskoler. StatRes videreføres som prosjektet i 2008, selv om deler etter hvert vil fases over til løpende statistikk.

I 2008 vil det arbeides med en videre utvikling av statistikk og indikatorer for pilotområdene, samtidig som nye områder fases inn. Aktuelle sektorer er blant annet justis og samferdsel.

Statistikk og indikatorer i StatRes er i stor grad basert på data fra forskjellige kilder, så vel internt som eksternt, og derved også til en viss grad forskjellige produksjonssystemer. I 2008 vil det bli satt i gang et arbeid med å utvikle et helhetlig IT-/produksjonssystem for StatRes. En samordning mot de faglige og teknologiske løsningene i KOSTRA vil bli vurdert.

Samordne strukturstatistikkene

En sammenlignende oversikt over produksjonsoppleggene i strukturstatistikkene er under utarbeiding, som grunnlag for tiltak i 2008 om samordning for økt effektivisering. Industristatistikken bygges fra 2008 ut ved at det settes i gang innhenting av varefordelt råvareinnsats. Omfanget skal bygges ut over et par år til

hele industrien er dekket. Organisasjonsendringen fra 1. januar 2008 vil føre til enda bedre samordning knyttet til utarbeiding og formidling av all industristatistikk, og brukerne vil få lettere oversikt over all industristatistikk ved at det i 2008 etableres en temaside for området.

Tjenestestatistikk Det blir viktig å få ferdigstilt arbeidet med alle de nye tjenestepreisindeksene, slik at vi tilfredsstiller kravene i Håndboka for pris- og volummål og korttidsforordningen. I tillegg til satsing på prisstatistikk skal det i 2008 gjennomføres produktfordelingsundersøkelser både innenfor detaljhandel og forretningsmessig tjenesteyting. Innføringen av ny næringsstandard stiller krav til beregning av volumtall for bensinstasjoner. Det er også et mål å få på plass en mer detaljert produktstatistikk for denne næringen, blant annet med tall over biodrivstoff.

Statistikk om FoU og innovasjoner Til Regjeringens melding om innovasjon våren 2008 blir det en viktig oppgave å framskaffe mest mulig oppdatert datamateriale om innovasjonsvirksomheten i næringslivet. Publiseringen av FoU- og innovasjonsundersøkelsen for 2006, der alle resultater vil bli gjort tilgjengelig i løpet av 1.kvartal 2008, vil også omfatte en egen analyse av innovasjon brutt ned på region (oppdrag for Kommunal- og regionaldepartementet).

Arbeidet med satellittregnskap for FoU videreføres i 2008. Deltaking i internasjonalt metode- og statistikkarbeid vil fortsette til neste år, og et større nordisk prosjekt vil bli avsluttet.

Utbygging av samferdselsstatistikken I 2008 vil arbeidet med å gjøre samferdselsstatistikken heldekkende ha høy prioritet. Brukerne av statistikken har gitt sterke signaler om at statistikken er mangelfull på flere områder.

Det vil bli gjennomført en ny undersøkelse om *små godsbiler*, som særlig vil kaste lys over transport i byene. Det vil også bli laget et nytt statistikkopplegg for å beregne *kjøretøykilometer* med utgangspunkt i elektroniske data fra periodiske kjøretøykontroller. Dette vil blant annet bedre beregningsgrunnlaget for utslipp til luft.

I 2008 planlegges det å starte arbeid med en stor *varestrømundersøkelse* både for land- og sjøtransport. I 2008 vil det også bli arbeidet med å forbedre statistikkgrunnlaget for person- og godstransport innen lufttransport og for innenlandske bilferger.

Arbeidet med å etablere den nye *kollektivstatistikken* i henhold til sentrale brukerkrav vil bli fullført, med vekt på publisering av regionale tall (byområder) og etablering av et robust og effektivt innsamlings- og produksjonssystem.

All gods- og persontransport aggregeres og sammenstilles i statistikksystemet *Innenlandske transportytelser*. Dette er den mest benyttede statistikkilden i offentlige utredninger (for eksempel Nasjonal transportplan). Beregningene på noen områder er mangelfulle, i hovedsak som følge av svakheter i primærstatistikken. Dette vil bedre seg med gjennomføring av viktige prosjekter i 2008.

Primærnæringsstatistikk Ifølge EØS-avtalen er Norge forpliktet til å følge EUs bestemmelser på området strukturstatistikk for *jordbruket*. Eurostats forslag til framtidige strukturundersøkelser omfatter en fulltelling i 2010, supplert med en utvalgsbasert undersøkelse av miljørelaterte forhold i 2011. I Norge kan en stor del av de nødvendige data skaffes fra administrative registre, mens de resterende må samles inn via spørreskjema. Det vil bli satt av minst ett årsverk til videre forberedelser i 2008, men innsatsen vil bli betydelig intensivert i 2009.

Miljø og energi I 2008 vil en prioritere statistikk arbeid med statistikk som er særlig relevant for klimaproblemene. Statistikken over utslipp til luft står helt sentral.

Utslippsberegningene bygger på data fra en rekke statistikker i SSB. I tråd med anbefalingene fra FN evalueringen i 2007 vil arbeidet med kvalitetskontroll og dokumentasjon bli styrket. Databaseløsningen for å tilrettelegge energidata vil bli forbedret. Det er stor interesse for transportutslippene, og forbedringene av transportstatistikken vil også bli utnyttet i utslippsberegningene. Tilknytningen til økonomisk statistikk gjennom NAMEA-regnskapene viser sammenhengen mellom verdiskapning og utslipp i de enkelte næringer, som grunnlag for sektorvise tiltak. Utslippsberegningene og energidata vil bli ytterligere tilrettelagt for forskning og analyse. Det internasjonale samarbeidet er viktig, og vil bli prioritert høyt.

Avfallsstatistikken er viktig for klimaberegningene. Dette hensynet vil bli prioritert sammen med forsterket innsats for statistikken over farlig avfall

Styrking av energistatistikken gjennom etablering av en egen seksjon skal i 2008 bli synlig gjennom flere tiltak og arbeid med nye prosjekter, inkludert videre satsing på Oslo-gruppens arbeid (jf kapittel 3.4). Særlig viktig er det å sørge for god konsistens mellom energistatistikk, miljøstatistikk og nasjonalregnskap. I systemet som viser tilgang og forbruk av energi, er det behov for å styrke statistikkgrunnlaget for forbrukssiden.

Det planlegges en ny undersøkelse om energibruk i tjenesteytende næringer/-bygninger. Prosjektet vil også kunne gi data for energibruk i statlig virksomhet, som oppfølging av StatRes-piloten om energi.

Statistikk for Svalbard I forbindelse med at statistikklovens virkeområde utvides til å omfatte Svalbard fra og med 1. januar 2007 er det behov for å styrke statistikkgrunnlaget for området. Det er satt av 2,5 millioner kroner til å utvikle statistikk for Svalbard.

3.2. Forskning av høy kvalitet

Skatteanalyser Skattemodellene oppdateres med utvidet datagrunnlag og skal kunne brukes av forvaltningen. Service overfor brukere opprettholdes. En operativ versjon av skattemodeller med atferdseffekter på arbeidstilbudet skal ferdigstilles. I løpet av 2008 skal arbeidet med å utvikles en LOTTE-AS modell for provenyberegninger av foretaksbeskatning ha kommet langt.

Offentlige finanser Analyser av offentlige velferdsordninger fortsetter i 2008. Det vil bli fokusert på demografiske forholds betydning for effekten av politikkendringer og spesielt hvordan endringer i innvandring påvirker bærekraften i velferdsordningene. Samspillet mellom velferdsordninger og personskatter for endringer i arbeidstilbud og inntektsfordeling skal studeres.

Makroøkonomiske modeller og analyser Makromodellene oppdateres og service overfor brukere videreføres. Konjunkturanalysene og effekter på norsk økonomi av nasjonale og internasjonale begivenheter skal analyseres ved hjelp av modellene. Modellutviklingen vil dels fokusere på analyser av husholdningenes tilpasning og dels av hvordan endringer i FoU påvirker økonomien.

Mikroøkonomiske analyser Økonometriske studier basert på SSBs mikrodata fortsetter i 2008. Det vil bli fokusert på analyser i tilknytning til StatRes, prisindekser (blant annet boligpriser), økonomiske effekter av IKT og utdanning. Analyser av utdanningsøkonomiske problemstillinger fortsetter.

Ressurs- og miljøøkonomi Studier av husholdningenes tilpasning av energibruk både på kort og litt lengre sikt vil fortsatt bli prioritert. Videre vil man studere kvotemarkedet for CO₂-utslipp i Norge og EU, med hovedfokus på hvordan tildelingsregler påvirker kvotemarkedet og forholdet mellom kvotemarkedet og kraftmarkedet. Rutiner for koblingen mellom miljøforhold og makromodellene skal oppdateres og kvalitetssikres.

<i>Analyser av befolkningsutviklingen</i>	I 2008 prioriteres utvikling av kompetanse og analyser av dødelighet. En sterkere faglig satsing på dødelighetsforskning er viktig for befolkningsframskrivingene og for SSBs rolle som leverandør av statistikk og analyser i forbindelse med pensjonsreformen. Ny befolkningsframskriving vil bli publisert i mai 2008.
<i>Levekårsforskning</i>	<i>Analyser av familie- og husholdsstruktur, familierelasjoner og forhold mellom familie- og arbeidsliv vil fortsette. Både survey- og registerdata vil bli benyttet. De første resultatene fra Livsløp, generasjon og kjønn (LOGG-) undersøkelsen skal publiseres. Analyser av innvandrernes levekår vil bli videreført med bruk av ulike datakilder.</i>
<i>Statistiske metoder</i>	En stor del av forskningsaktiviteten i 2008 vil være samarbeidsprosjekter i EUs 7. rammeprogram. Videre er forskningsaktiviteten konsentrert om studier av imputeringsmetoder, detaljert statistikk, prediksjonsbasert estimering og variansestimering. <i>Analyser av familie- og husholdsstruktur, familierelasjoner og forhold mellom familie- og arbeidsliv vil fortsette. Både survey- og registerdata vil bli benyttet. De første resultatene fra Livsløp, generasjon og kjønn (LOGG-) undersøkelsen skal publiseres. Analyser av innvandrernes levekår vil bli videreført med bruk av ulike datakilder.</i>
<i>Analyse av virkninger av IKT</i>	I 2007 deltok SSB i et prosjekt initiert av Eurostat som koblet økonomiske data om næringslivet med informasjon om IKT-bruk for å måle ev. effekter av bruk av IKT på produktivitet, lønnsomhet og sysselsettingsvekst. I etterkant har Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) invitert SSB til å utvikle et opplegg for måling av virkninger av IKT. I 2008 vil SSB på denne bakgrunn starte et prosjekt som utnytter allerede innsamlede data til analyse og modellutvikling.

3.3. Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere

- ssb.no* Tidlig i 2008 skal følgende punkter være ferdig avklart
- Definere prinsippene for organisering, navigering, søk og navngiving
 - Utarbeide malverket, flytskjemaer og sidemaler for tjenestens hovedområder
 - Lage emnekartet, struktur og metainformasjon som beskriver SSBs publiseringsvirksomhet
 - Utarbeide profilhåndboken, retningslinjer for grafisk design elektroniske medier.

Arbeidet intensiveres i 2008, med mål om lansering i 2009.

<i>Mikrodatatjenester til forskning</i>	Etterspørselen etter mikrodata til bruk i forskning er økende. Dette gjelder både koplede mikrodata fra administrative registre, og individdata fra våre intervjuundersøkelser. Anonymiserte surveydata blir i hovedsak distribuert til studenter og forskere via Norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste (NSD). I senere år har det også vært økende pågang for å få tilgang til aidentifiserte mikrodata fra registre til forskningsformål. Slike data kan leveres fra SSB, men ut fra strenge regler som skal ivareta hensyn til konfidensialitet. Ett vilkår er blant annet at den enkelte registereier skal godkjenne en eventuell utlevering til det enkelte prosjekt. Et annet er at dataene skal slettes når prosjektet er avsluttet, noe som hindrer gjenbruk av tilrettelagte data og kontroll av forskningsresultater. Samtidig krever mange av forespørslene fra forskerhold mye arbeid for å avklare bestillingen og tilrettelegge dataene. Til sammen innebærer dette at leveransene av mikrodata kan være tidkrevende. Siktemålet med prosjektet er å videreføre arbeidet som er gjort med å utvikle en hensiktsmessig infrastruktur for mikrodatatjenester i SSB.

Arbeidet i 2008 tar blant annet sikte på å få endret de vilkår for utlevering av mikrodata som hindrer nødvendig fleksibilitet, og etablere uttaksfiler - et

”datavarehus” – der individdata er tilrettelagt for raske uttrekk. De tekniske løsningene bør være standardiserte på tvers av ulike statistikkområder, i tråd med føringer i FOSS. SSB vil i første omgang benytte ressurser innenfor eksisterende rammer. Senere vil det også være aktuelt å søke Norges forskningsråd om tilleggsbevilgning for å bygge ut tjenesten.

Digitalisering av SSBs publikasjoner

SSB har satt i gang arbeid med å digitalisere SSBs ca 15 000 publikasjoner til en elektronisk gjenfinnbar form. Prosjektet går over flere år og skal være avsluttet i god tid før jubileumsåret 2014. Hovedtyngden av digitaliseringen vil foregå i perioden 2009 – 2012.

Hovedmål for 2008 er å:

- digitalisere ca 1 000 publikasjoner
- etablere registreringsopplegg og detaljert produksjonsplan
- avklare arbeidsdeling og arbeidsprosesser internt
- beslutte bruk av eksterne underleverandører
- etablere nært samarbeid med Nasjonalbiblioteket og andre relevante institusjoner.

Datafangst og oppgavebyrde

Hovedmålene i datafangsarbeidet er å:

- redusere oppgavebelastningen
- tilrettelegge innsamlingsmetodene etter behovene som oppgavegiverne har
- motivere oppgavegiverne ved å synliggjøre formål med statistikken og nytten av å bidra til datainnsamlingen
- styrke arbeidet for en optimal utnytting av informasjon som allerede er tilgjengelig
- videreutvikle en velfungerende svar- og rettledningstjeneste

I 2008 vil målsettingen om at alle nye undersøkelser skal brukertestes, ligge fast. Prosjektet ”Kvalitetsindikatorer for datafangst” videreføres og utvides til å omfatte flere undersøkelser. I tilknytning til dette skal styringsinformasjonen om datafangstarbeidet samles og gjøres bedre tilgjengelig, også for oppdragsgivere.

Tiltak for bedre samordning av utvalg for næringslivet skal prøves ut og implementeres, herunder rullering av deltakelse, vurdering av cut-off grenser og gjennomgang av utvalgsstørrelser.

Organisering av svartjenesten i *Seksjon for databehandling*, herunder arbeidsprosessene og - ikke minst - informasjonsflyten mellom oppdragsgivere og svartjenesten skal forbedres i 2008.

System for Intervjuundersøkelser (SIV) implementeres i 2008. I samband med dette, og sett i forhold en eventuell gjennomgang av KOSTRA samt anskaffelsene i nye Altinn II, skal også antall skjemaverktøy i SSB samordnes/reduseres.

Nye, alternative eller supplerende datakilder for statistikkproduksjonen vurderes kontinuerlig. Fagsystemer i forskjellige sektorer vurderes i samarbeid med statistikkseksjonene med tanke på å hente informasjon direkte via AltInn. I transportsektoren vil arbeidet med å utnytte *elektroniske data fra lastebilbransjen* fortsette. Innenfor kollektivtransport vil SSB følge arbeidet med utviklingen av *elektroniske billetteringssystemer* med tanke på automatisert datarapportering. SSB skal også følge nøye med på hvordan nye teknologier tas i bruk i de ulike sektorene, som for eksempel bruk av sporingsteknologi (RFID), data fra bomringer (AUTOPASS) mv. I dette arbeidet ligger også oppfølging av den generelle tilgangen til informasjon fra Internett.

3.4. Samarbeid for bedre statistikk

Nasjonalt samarbeid

Samarbeid med registreiere

Registerforum i Norge ble etablert i 2004. Deltakere er topplederne i de tunge registeretatene. Forumet skal drøfte saker av prinsipiell og strategisk betydning. SSB anser forumet som viktig for å sikre registersamspill og legge forholdene best mulig til rette for gjenbruk av data og vil ta initiativ til reaktivering av forumet i 2008.

SSB samarbeider aktivt med flere andre offentlige etater for å effektivisere og samordne rapporteringen til offentlige myndigheter.

Det er et aktivt samarbeid mellom de tilknyttede registrene i Enhetsregisteret. I 2007 ble det utredet en mer hensiktsmessig arbeidsdeling mellom Brønnøysund-registrene, NAV, Aa-registeret og SSB knyttet til kontrollansvar for yrke, enhetshåndteringen for små foretak i privat sektor og kvalitetssikring av struktur og fordeling av ansatte i mindre flerbedriftsforetak. Forslagene skal implementeres i 2008, og innebærer at SSB kan legge mer vekt på makroanlagt kvalitetsarbeid og mindre på håndtering av enkeltenheter. Det utredes også muligheter for å trekke Skattedirektoratet med i arbeidet med kvalitetssikring av næringskodene.

Samarbeid om offisiell statistikk

Statistikkrådet skal bidra til kvalitetsforbedring ved koordinering av norsk offisiell statistikk. Antall medlemmer vil øke fra 18 til 24 i 2008. For de institusjonene som er partnere i det europeiske statistiksamarbeidet, vil det gjennomføres en kartlegging i forhold til de europeiske retningslinjene for statistikk (Code of practice), se også kapittel 3.5.

Elektronisk samhandling

SSB skal delta aktivt i utviklingen av AltInn II. Intern organisering av ansvar og roller i arbeidet med AltInn og Idun skal tydeliggjøres. Både SSBs IT og statistikkvirksomhet skal delta mer aktivt i AltInns fagsystemsamlinger og i direkte kontakt med sentrale leverandører.

SSBs deltakelse i e-forvaltningssamarbeidet styrkes. Det forventes mer omfattende og tydeligere krav til samhandling internt i forvaltningen, og SSB vil arbeide videre med å tilpasse egen databehandling og IT-arkitektur til felleskravene for offentlig sektor. SSB deltar særlig i arbeidet med innholdsstandardisering og arkitekturutforming.

SSB deltar også i prosjektene i NHD og Skattedirektoratet om samordning og forenkling av innrapportering av lønns- og personalopplysninger, som skjøt fart i 2007. Tilsvarende samarbeid skal også gjennomføres med Post- og teletilsynet om datagrunnlaget for IKT statistikk innrapportert via AltInn.

Samarbeid om opplysninger for finansielle foretak

Samarbeidet mellom Kredittilsynet, Norges Bank og SSB om oppgaveinnhenting fra finansielle foretak går langt tilbake i tid. Dette samarbeidet videreføres, men i endret form etter at ansvaret for databasen og for å produsere tilsyns- og regnskapsopplysninger for banker og finansieringsforetak (ORBOF) ble overført fra Norges Bank til SSB fra 2007. Tilsvarende samordning er det vedrørende arbeidet med data fra forsikringsselskapene (FORT). SSB publiserer offisiell statistikk om finansielle foretak på bakgrunn av disse opplysningene. Kredittilsynet innhenter opplysninger knyttet til kapitaldekningsregelverket for alle typer finansinstitusjoner (CAD).

Internasjonalt samarbeid

EØS-samarbeidet

Nytt 5-års program det Europeiske statistiksamarbeidet for perioden 2008 til 2012 vil legge føringer også for norsk statistikk og gi noe økte kostnader i forbindelse med iverksetting av ny Protokoll 30, EØS-avtalen. Dette vil blant annet kreve medvirkning i program for modernisering av den europeiske nærings- og handelsstatistikken (MEETS programmet) fra 2008. Protokoll 30 vil fra 2008 også forutsette at SSB løpende sørger for å utplassere fire nasjonale eksperter i Eurostat.

Oppfølging av De Europeiske retningslinjene for statistikk (Code of Practice) vil kreve noen konkrete tiltak som resultat av gjennomgangen av SSB (Peer Review) i juni 2006 og gjennomgang av eksterne statistikkprodusenter.

En del eksisterende EU-rettsakter vil fremdeles kreve oppfølging, blant annet når det gjelder korttidsstatistikk. Nye rettsakter som vil kreve innsats i 2008, omhandler særlig:

- det europeiske systemet for integrert statistikk om sosial omsorg
- statistikk om migrasjon og internasjonalt vern
- statistikk om struktur og aktivitet knyttet til foretak med utenlandske eierinteresser

Videre er noen rettsakter i ferd med å bli vedtatt og kan kreve innsats i 2008:

- statistikk om utdanning og livslang læring
- endringer i forordninger om nasjonalregnskap
- statistikk om folkehelsen, helse- og sikkerhet på arbeidsplassen (arbeidsmiljø)
- kvartalsvis statistikk om ledige stillinger

SSB vil fortsatt ha en aktiv rolle når det gjelder kompetansebygging på europeisk plan, særlig når det gjelder gjennomføring og deltakelse i kurs.

Annet internasjonalt samarbeid

Arbeidet i forhold til andre internasjonale organer som FN, OECD, IMF, ILO og på nordisk plan følges opp når det gjelder dataleveranser og møtedeltagelse. Norge har i 2008 ansvaret for koordinering av det nordiske statistiske samarbeidet.

Oslogruppen for energistatistikk

Gruppen er opprettet av FNs statistikkommisjon, og har som hovedoppgave å revidere FNs manualer for energistatistikk. Behovet for konsistens mellom energistatistikk, nasjonalregnskap, miljøstatistikk og energiplanlegging står sentralt. SSBs internasjonale engasjement i Oslogruppen skal bidra til økt kvalitet på nasjonale statistikkprodukter. Revisjon av manualene slutføres i 2010.

International Comparison Program (ICP) - Friends of the Chair (FOC)

SSB, ved administrerende direktør, er av FNs Statistiske Kommissjon (UNSC) bedt om å ta ansvar for en evaluering av den internasjonale ICP undersøkelsen (om kjøpekraftspariteter) - 2005-runden. Arbeidet er delt inn i 2 faser, der fase 1 skal være ferdig i slutten av 2007 og fase 2 fortsetter i 2008.

Internasjonalt utviklingssamarbeid
Institusjonsbygging og samarbeid

Innsatsen knyttet til institusjonsbygging/samarbeid med søsterorganisasjoner innen statistikkproduksjon og samfunnsplanlegging vil bli videreført. Dette gjelder i Norges utviklingssamarbeidsland i dag med fokus på Afrika, men i økende grad også mot land med overgangsøkonomi. Samarbeidet med disse organisasjonene og med internasjonale aktører omfatter blant annet metode- og analysearbeid på områder som et helhetlig husholdssurvey-system, fattigdomsanalyser, nasjonalregnskap og makromodeller. Det vil bli satset på koordinering mellom ulike aktører, herunder nordiske land, men også med andre europeiske land og internasjonale organisasjoner.

Utviklingsutvalget

SSB ble i 2007 tillagt sekretariatet for et regjeringsoppnevnt utvalg – *utviklingsutvalget* - som skal identifisere de sider ved norsk politikk som har størst praktisk og prinsipiell betydning for bekjempelse av fattigdom i utviklingsland. Sluttrapport med anbefalinger fra utvalgets arbeid skal foreligge i løpet av september 2008.

3.5. Kvalitet i alle ledd

Løpende produksjon Et hovedmål at den løpende statistikkproduksjonen skal gjennomføres med

- høy produktivitet
- opprettholdt eller forbedret aktualitet
- punktlighet på minst samme nivå som før
- svarprosjenter på minst samme nivå som tidligere

Oppfølgingen av EUs Code of Practice SSB ble i 2007 evaluert i forhold til EUs retningslinjer for statistikk - Code of Practice ('peer review'). Evalueringen resulterte i en tiltaksliste på områdene kvalitet og formidling som skal følges opp.

FOSS Strategi 2007 slår fast at SSB skal søke å oppnå forbedringer både i arbeidsprosesser og produkter. Statistikken skal være basert på best tilgjengelige metoder og underlagt systematisk kvalitetskontroll av prosesser og produkter. IT-strategien 2007 støtter oppunder dette ved å skissere et mål bilde hvor IT-systemene former et helhetlig og samvirkende statistikk-system.

For å følge opp strategiene etableres det et overordnet prosjekt for forbedring og standardisering av statistikkproduksjonen (FOSS). FOSS består av ulike prosjekter innenfor tre hovedområder:

- Utvikling av standardiserte arbeidsprosesser, metoder og systemer
- Oppbygging og gjennomføring av systematiske kvalitetsmålinger og -kontroll
- Organisasjons- og kompetanseutvikling som bygger opp under dette

Målet er forbedringer i kvalitet og effektivitet og mindre risiko i statistikkproduksjonen. Økt standardisering vil også innebære bedre dokumentasjon og enklere opplæring, samt bidra til lettere rotasjon av medarbeidere

Stabsavdelingen skal koordinere FOSS. Til å støtte dette arbeidet er det nedsatt en koordineringsgruppe med deltakere fra ulike avdelinger. Koordineringsarbeidet omfatter overordnet planlegging og oppfølging, tilrettelegging av rammer som oversikter over arbeidsprosesser, samt rapportering til styringsgruppe som ledes av administrerende direktør (FOSS-utvalget).

Arbeidet i FOSS må bygge en grundig analyse av arbeidsprosesser med hensyn til sammenliknbarhet og sammenheng (virksomhetsarkitektur/modell).

Viktige standardiseringsprosjekter gruppert etter produksjonsprosessene er:

- Planlegge og utvikle
 - Gjennomgang av retningslinjer og håndbøker
- Samle inn data
 - Samordning av utvalg for næringslivet (se 3.3)
 - System for intervjuundersøkelser (SIV) (se 3.3)
- Klargjøre og analysere data
 - Integreert system for editering og estimering (ISEE)
- Formidle
 - Mikrodata til forskere (se 3.3)
- Infrastruktur
 - Samordnede metadatasystemer

ISEE-prosjektet skal utvides med statistikker fra alle avdelinger i 2008 (eksempel er ulike indekser og lønnsstatistikk). Det legges vekt på dokumentasjon og hvordan granskningen og analysen av datamaterialet i hver enkelt statistikk blir utført. Det skal videre vurderes om ISEE bør inneholde standardiserte applikasjoner for flere av prosessene for klargjøring av data og analyse.

Metadatabasene på datafangssiden skal samordnes. Det skal utvikles en felles inngang til SSBs metadatasystemer. I evalueringen i forhold til EUs retningslinjer kom det fram at metadata er et av områdene der SSB har et forbedringspotensiale. Med utgangspunkt i dette skal det gjøres en ekstra innsats innenfor dokumentasjonsarbeidet i 2008. Alle publiseringsvariabler skal dokumenteres og kvalitetssikres i Vardok i løpet av året.

SSBs kvalitetssystem skal utvikles som en integrert del av arbeidsprosessene og systemene som understøtter disse, og bidra til en systematisk og regelmessig kontroll av statistikkproduksjonen.

På dette området vil hovedoppgavene omfatte:

- Etablering av kvalitetsindikatorer og målinger
- Selvvurdering og kartlegging

Arbeidet med statistiske metoder er sentralt i alt kvalitetsarbeid. Metodestatistisk støtte og rådgivning vil i stor grad foregå innen rammene av FOSS. Det planlegges utgitt håndbøker om variansestimering og om statistiske metoder generelt i statistikkproduksjonen.

Mer detaljerte beskrivelser av målene og innholdet i FOSS vil gis i prosjektskriv både for prosjektet som helhet og for flere av delprosjektene, i tillegg til i de avdelingsvise virksomhetsplanene.

Administrasjon av statistiske populasjoner

Arbeidet med å se de tre statistiske basispopulasjonene i sammenheng fortsetter i 2008 for å sikre best mulig grunnlag for utarbeiding av offisiell statistikk. Sammenheng på mikronivå vektlegges spesielt for å sikre kvaliteten i registerbasert statistikk og at framtidige folketellinger kan gjennomføres uten egen datainnhenting.

I 2008 fortsetter arbeidet med å bruke register for å få informasjon om boholdninger etter formell og faktisk adresse. Kilder som skal utnyttes er borettsregisteret, Postens adresseregister, Lånekassen, NAV osv.

Vurderingen av behovet for å inkludere arbeidsforhold som et fjerde populasjonsregister vil bli prioritert i 2008.

Arbeidet med å motta og tilrettelegge digitale eiendomskart som en del av Matrikkelleveransen gjør det naturlig også å foreta en gjennomgang av hvordan kartdata generelt best mulig bør tilrettelegges for statistikkproduksjonen.

Ny næringsstandard

Omkodingsarbeidet for alle relevante enheter i SSBs Bedrifts- og foretaksregister skal være ferdig 1. januar 2008. 2008 skal brukes til å kvalitetssikre de nye kodene.

Det skal utarbeides handlingsplaner for hver enkelt statistikk etter en mal foreslått av arbeidsgruppen for innføring av ny næringsstandard i SSBs statistikker. Tidligere vedtatte publiseringsplaner etter ny næringsstandard skal følges. Viktige momenter er tilbakeberegning av tidsserier, utvalgstrekking, tilpasning av produksjonsrutinene og hvordan statistikkene skal presenteres (detaljeringsgrad, antall DC-artikler mm). Oppfølgingen av handlingsplanene skjer i linjen.

Ansvarsfordelingen for næringer (vedlegg B i *Statistisk sentralbyrås organisasjon og ledelse. Februar 2008*) med utgangspunkt i den nye næringsstandard er gjennomgått og avklart med berørte seksjoner. Det legges imidlertid opp til å følge "gammelt" ansvarsområde for strukturstatistikkene for statistikkåret 2007 og først gå over til nytt ansvarsområde fra og med produksjon av strukturstatistikkene for året 2008.

**Geografiske
informasjonssystemer
– GIS**

GIS er datamaskinbaserte systemer for håndtering av geografisk refererte data, kart i ulike målestokker og varianter så vel som objekter som kan stedfestes ved hjelp av kartreferanser (koordinater). Fornuftig bruk av GIS kan underbygge hovedmålene i SSBs strategi, og styrke en utbygging av statistikken på flere viktige områder. I utgangspunktet har SSB store mengder egne data som egner seg for geografisk analyse, god tilgang på kartdata via Norge digitalt-avtalen, og noen få avanserte brukermiljøer

Temaet GIS berører mange enheter i SSB. Målet er derfor å komme fram til en samlet geodataplan for SSB. Grunnlaget for en slik plan kan best etableres gjennom å dele opp GIS i undertemaer og organisere arbeidet i 2008 i et mindre antall enkeltprosjekter. Viktige retningslinjer er at:

- SSB mangler et gjennomtenkt forvaltningsregime for GIS-data. Det er naturlig at et slikt forvaltningsregime bygger på den populasjonsforvaltningen som SSB ellers bygger opp. Nye muligheter oppstår ved innføring av ny matrikkel der digitale eiendomskart er integrert med GAB-data.
- det er et potensiale for mer bruk av GIS direkte i statistikkproduksjon og analyse. Avgrensning av tettsteder står sentralt, og beregning av folketall i tettstedene, men også statistisk beskrivelse av arealtyper og arealanvendelser er viktig. Prosjekter med siktemål å bruke GIS på denne måten i 2008 bør ses i sammenheng slik at vi bygger opp og sprer kompetanse og skaper et grunnlag for koordinert framrykking om bruk av GIS i statistikkproduksjonen.
- det teknologiske nivået knyttet til GIS i SSB er høyt på enkelte områder, men det gjenstår mye før SSB er helt tilpasset internasjonale standarder for utveksling og presentasjon av geografiske data og metadata (stikkord er Web Map Services, Web Feature Services, osv). Det er naturlig at Avdeling for IT og datafangst initierer et prosjekt knyttet til dette.

Det skal etableres et styringsorgan for GIS-arbeidet forankret i DM.

IT infrastruktur

Overvåkingsløsningene skal gradvis bygges ut for å sikre at det blir levert ytelse og oppetid i tråd med tjenestenivåavtaler. En annen viktig oppgave er å sikre at løsningene gir tilfredsstillende kapasitet til enhver tid.

Arbeidet med å etablere og dokumentere nye arbeidsprosesser er slutført, men det vil kreve betydelig oppfølging for å sikre etterlevelsen.

I 2008 planlegges følgende leveranser av infrastruktur-løsninger og tjenester:

- Prosjektet "Ett datasenter" har vært i en kartleggingsfase i 2007. Det er imidlertid etablert en prosjektgruppe som skal arbeide mer konkret med flytting. Flyttingen vil skje gradvis og i etapper. Nye løsninger vil normalt kun bli etablert i Kongsvinger. Det vil likevel måtte påregnes en stor flytteoperasjon over en lang helg.
- Utrulling av Windows XP fortsetter til alle gjestående klienter.
- Arbeidet med mer funksjonelle og sikre løsninger for bruk av Internett fortsetter. Målet er en leveranse i løpet av 2008.
- Det tas sikte på å etablere en konfigurasjonsstyring og en tilhørende konfigurasjonsdatabase (utstyrsdatabase).
- Robuste løsninger er fortsatt et nøkkelord. Vi har fortsatt fokus på å lage løsningene gradvis mer feiltolerante.
- Det arbeides med planer for virtualisering av SSBs infrastruktur. Mange av serverne vil gradvis bli flyttet over i et virtuelt miljø. Dette er et steg i prosjektet for ett datasenter. Mange små servere erstattes på denne måten av færre og kraftigere servere. Dette vil skape ryddigere driftsforhold.

- Arbeidet med å erstatte produksjonsmiljøet på Unix med Linux fortsetter. Imidlertid vil enkelte av programleverandørene henge etter med å tilby sine produkter i vårt nye miljø. Overgangen til Linux vil trolig ikke bli ferdig før i 2009.

3.6. Administrasjon og styring

Økonomistyring Nytt økonomisystem

Fra 1. januar 2008 tar SSB i bruk et nytt økonomisystem (Agresso) i samarbeid med Senter for statlig økonomistyring (SSØ). Det gamle økonomisystemet (Formula) vil være i drift til regnskapet for 2007 er stengt og godkjent av Finansdepartementet og Riksrevisjonen. Alle historiske data vil oppbevares i henhold til Økonomireglementet.

I forbindelse med innføring av et nytt økonomisystem vil enkelte oppgaver falle bort og nye arbeidsprosesser og rutiner tas i bruk. Dette vil kreve noe omorganisering av arbeidsoppgaver innenfor økonomiområdet.

Administrasjonsavdelingen vil ta i bruk en ny budsjetteringsmodul i løpet av 2008. Dette vil ha konsekvenser for budsjettarbeidet i avdelingene.

Det er et hovedmål i 2008 å implementering av Agresso som økonomisystem i SSB.

Standardiserte arbeidsprosesser, metoder og rutiner

Nye og oppdaterte arbeidsprosesser og rutiner for økonomistyring og regnskapsføring blir ferdig utarbeidet i løpet av 2007, og implementert i 2008. Det vil bli gjennomført kontrolltiltak for å sørge for at rutiner følges. Avvik vil bli rapportert løpende gjennom året. Nødvendig kompetanseheving vil bli gjennomført der det er behov for dette, og det vil kontinuerlig arbeides med forbedringer. Som ledd i gjennomføring av standardiserte arbeidsprosesser og en forsvarlig økonomistyring vil en vurdere en sentralisering av økonomikonsulentfunksjonen i løpet av 2008.

Målet er å standardisere arbeidsprosesser og rutiner i økonomiforvaltningen for hele SSB.

Plansystemet - oppfølging av gjennomgangsprosjektet

Systemeieransvaret for plansystemet er fra og med VP-prosessen for 2008 flyttet til Stabsavdelingen.

Brukergrensesnittet for plansystemet (produktregister/timeverk) skal omprogrammeres til en ny løsning, basert på verktøy SSB allerede har god kompetanse på. Omprogrammeringen skal også basere seg på kravspesifikasjon utarbeidet høsten 2007, inkludert mulige nye/forbedrede grensesnitt i forhold til andre systemer, særlig SAP, statistikkalenderen og Om statistikken. Målet er mindre dobbeltarbeid og/eller bedre kvalitet.

Den nye løsningen for plansystemet vil bli fulgt opp av oppdaterte veiledninger og instruksjoner for ulike deler av plansystemet og opplæringstilbud i den grad det er behov for det.

Kompetanse og rekruttering

Å videreføre arbeidet med implementering av kompetansestrategien vil være den viktigste hovedutfordringen innenfor området kompetanse og rekruttering. I tillegg skal utviklingsarbeidet styrkes ved å bygge opp en egen kompetansenhet i Administrasjonsavdelingen.

Nytt lederutviklingsprogram er under utarbeidelse, og vil starte i løpet av 2008. For å sikre fremtidig kompetanse skal profilering av SSB på universiteter og høyskoler videreføres.

Samarbeid med andre statistikkbyråer og internasjonale organisasjoner skal styrkes.

SSBs interne opplæringstilbud og utviklingsprogrammer videreføres og styrkes. Videre skal det testes ordninger med kompetanseplanlegging.

Ansvar for den eksterne kursvirksomheten videreføres i den nye kompetanseenheten.

4. Ressurser

4.1. Budsjet

I dette kapitlet vises budsjettet fordelt på ulike poster. Den interne budsjettfordelingen presenteres i en årlig budsjettpublikasjon som utgis i serien *Planer og meldinger*.

I statsbudsjettet, kapittel 1620, tilsvarer samlet ramme for SSB 621 millioner kroner for 2008. Rammen er fordelt slik på de ulike postene:

Post 01	440,8 millioner kroner
Post 21	170,0 millioner kroner
Post 45	10,2 millioner kroner

Samlet driftsbudsjett i 2008 SSBs samlede driftsinntekter for 2008 er budsjettert med 623,574 millioner kroner (statsbevilgninger og brukerfinansierte inntekter). I tillegg kommer investeringsbudsjettet på 10,2 mill. kroner.

Samlet for postene 01 og 21 budsjetteres det for 2008 med et negativt driftsresultat på 10,486 millioner kroner.

Statsoppdraget – post 01 Bevilgningen for 2008 er på vel 440,8 millioner kroner. Det er 47,5 millioner kroner høyere enn bevilgningen for 2007. Økningen skyldes i hovedsak at inntekter som gjelder overføringen av finansstatistikk fra Norges Bank var budsjettert på post 21 i 2007. Disse er lagt inn i post 01 i 2008.

Budsjetterte utgifter for posten er på 440,7 millioner kroner. Det vil si at det budsjetteres med et positivt driftsresultat på 98 000 kroner. Det ble søkt om overføring av midler fra 2007 til 2008. Dette tilsvarer 19,666 millioner kroner.

Brukerfinansierte oppgaver Inntektskravet for brukerfinansierte oppgaver (brukeropdrag) for 2008 tilsvarer 170 millioner kroner. SSB har i budsjettet for 2008 fullmakt til å overskride utgiftsposten mot tilsvarende merinntekt.

SSB budsjett for 2008 på brukerfinansierte inntekter er 182,774 millioner kroner. Det er en reduksjon på om lag 11 millioner kroner i forhold til budsjetterte inntekter for 2007. Dette skyldes i hovedsak at inntekter og kostnader som gjelder finansstatistikk fra Norges Bank var budsjettert på post 21 i 2007. Disse er lagt inn i post 01 i 2008.

Posten budsjetteres med et underskudd på 10,584 millioner kroner.

Overførte midler fra 2007 til 2008 tilsvarer 34,538 millioner kroner, som SSB søker overført. Det store beløpet til overføring henger sammen med periodisering av innbetalinger og utgifter. Etter kontantprinsippet skal regnskapet vise utgifter og inntekter som er betalt i regnskapsåret. Regnskapet tar ikke hensyn til forpliktelsene som er knyttet til innbetalingene.

De brukerfinansierte oppgavene tilsvarer rundt 33 prosent av SSBs totale budsjett.

Investeringer Bevilgningen til posten er på 10,2 millioner kroner. Budsjetttrammen er 1,7 millioner kroner høyere enn i 2007. I tillegg kommer overførte midler fra 2007 til

2008 på 2,488 millioner kroner som SSB søker overført. Budsjetterte utgifter for posten er 10,2 millioner kroner.

Driftsbudsjett 2008 – samlet for postene 01 og 21. 1 000 kroner

	Regnskap 2006	Rev. budsjett 2007	Regnskap 2007	Budsjett 2008
Statsbevilgng	371 700	393 300	396 600	440 800
Oppdragsinntekt	173 327	193 824	220 566	182 774
Lønnskompensasjoner	8 200	0	5 900	
Refusjoner	13 288	0	15 739	
Sum inntekter og refusjoner	566 515	587 124	638 805	623 574
Lønnsutgifter	384 069	415 266	437 518	435 725
Varer og tjenester	163 903	174 793	186 761	198 335
Sum driftsutgifter	547 972	590 059	624 278	634 060
Driftsresultat	18 543	-2 935	14 527	-10 486
Overføringer fra året før	20 820	39 676	39 676	54 203
Overføringer til neste år	39 363	36 741	54 203	43 717

Statsoppdraget, post 01. 1 000 kroner

	Regnskap 2006	Rev. budsjett 2007	Regnskap 2007	Budsjett 2008
Statsbevilgning	371 700	393 300	396 600	440 800
Lønnskompensasjoner	8 200	0	5 900	
Refusjoner	13 288	0	15 739	
Sum inntekter og refusjoner	393 188	393 300	418 239	440 800
Lønnsutgifter	277 125	278 695	298 488	311 939
Varer og tjenester	114 919	114 545	116 358	128 763
Sum utgifter	392 044	393 240	414 846	440 702
Driftsresultat	1 144	60	3 394	98
Overføringer fra året før	14 816	16 272	16 272	19 666
Overføringer til neste år	15 960	16 332	19 666	19 764

Markedsoppdraget, post 21. 1 000 kroner

	Regnskap 2006	Rev. budsjett 2007	Regnskap 2007	Budsjett 2008
Inntektskrav i statsbudsjettet	150 000	185 000	206 000	170 000
Merinntekt	23 327	8 824	14 566	12 774
Oppdragsinntekt	173 327	193 824	220 566	182 774
Sum inntekter	173 327	193 824	220 566	182 774
Lønnsutgifter	106 943	136 571	139 030	123 786
Varer og tjenester	48 984	60 248	70 402	69 572
Sum utgifter	155 927	196 819	209 433	193 358
Driftsresultat	17 400	-2 995	11 134	-10 584
Overføringer fra året før	6 004	23 404	23 404	34 538
Overføringer til neste år	23 404	20 409	34 538	23 954

Større nyanskaffelser, post 45. 1 000 kroner

	Regnskap 2006	Rev. budsjett 2007	Regnskap 2007	Budsjett 2008
Statsbevilgning	9 300	8 500	8 500	10 200
Sum utgifter	15 957	8 500	6 390	12 688
Driftsresultat	-6 657	0	2 110	-2 488
Overføringer fra året før	7 035	378	378	2 488
Overføringer til neste år	378	378	2 488	0

4.2. Personalet

Antall ansatte SSB hadde 998 ansatte ved inngangen til 2008 sammenliknet med 967 året før. Økningen skyldes hovedsakelig at statistikkoppgaver fra Norges Bank ble overført til SSB.

De ansatte fordelte seg med 612 i Oslo og 386 i Kongsvinger. I tillegg hadde SSB 235 intervjuere som arbeider med spørreundersøkelser. Av disse arbeidet 104 sentralt og resten desentralt på forskjellige steder i landet.

Turnover i SSB økte i 2007. 72 ansatte sluttet i løpet av fjoråret. Det tilsvarer vel 7 prosent, sammenliknet med 5 prosent i 2006. Blant de som sluttet i 2007, hadde 65 prosent universitetsutdanning av høyere grad. SSB tilsatte 113 medarbeidere i 2006, hvorav 78 prosent hadde universitetsutdanning av høyere grad.

Antall årsverk For 2008 budsjetteres det med 965 årsverk sammenliknet med 956 for 2007. Planlagte årsverk knyttet til brukeroppdrag i 2008 er 259 mot 296 i 2007. Tilsvarende øker planlagte årsverk på statsoppdraget fra 660 til 706.

Budsjetterte årsverk, etter finansiering og avdeling. 2008. Hovedkategorier

Avdeling	Årsverk		Stats-oppdrag		Bruker-oppdrag ¹	
	i alt 2008	Årsverk i alt 2007	2008	2007	2008	2007
I alt	964,9	956,3	706,3	660,1	258,6	296,3
100 Stabsavdeling ²	48,2	47,4	23,4	22,7	24,8	24,7
200 Avdeling for økonomi, energi og miljø	125,6		94,5		31,1	
900 Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk	124,3	{230,7	114,7	{165,8	9,6	{65,0
300 Avdeling for personstatistikk ³	140,6	155,9	85,5	89,1	55,1	66,8
400 Avdeling for næringsstatistikk	164,2	179,6	140,3	149,5	23,9	30,1
500 Forskningsavdelingen	94,0	84,0	53,0	47,0	41,0	37,0
600 Administrasjonsavdelingen	59,4	55,4	40,4	37,6	19,0	17,8
700 Formidlingsavdelingen	55,5	55,4	51,5	50,6	4,0	4,8
800 Avdeling for IT og datafangst ³	153,1	147,9	103,0	97,8	50,1	50,1

¹ I brukeroppdrag inngår også årsverk finansiert av påslaget (overhead).

² For markedsoppdrag ved Seksjon for internasjonalt utviklingsarbeid (140) føres korttidsoppdrag på de enkelte seksjoner og avdelinger. Dessuten var to årsverk utelatt for 2006. De er ført på her.

³ For 2008 er stillinger ute i permisjon med lønn (svangerskapsperm) medregnet

Kvinner og menn På lave stillingsnivåene er det flest kvinner, mens menn er i flertall på høyt akademikernivå og i lederstillinger. På mellomnivået er kvinneandelen 59 prosent.

Ved inngangen til 2008 hadde SSB 52 ledere, 17 kvinner og 35 menn. Kvinneandelen er 33 prosent, som i fjor. Ledernes gjennomsnittsalder er 51 år.

Ved inngangen til 2008 hadde 48 prosent av de ansatte høyere universitetsutdanning, og 18 prosent hadde utdanning på høgskolnivå eller lavere universitetsutdanning. Mens 39 prosent av kvinnene har universitetsutdanning av høyere grad, er denne andelen 61 prosent for de mannlige ansatte. 49 prosent av de ansatte med høyere utdanning har vært ansatt kortere enn fem år.

156 ansatte arbeider deltid, og 70 av disse jobber mindre enn 80 prosent. Det er flest kvinner som jobber deltid.

Sykefraværet Gjennomsnittlig sykefravær var 5,3 prosent i 2007 sammenliknet med 4,3 i 2006. SSB vil også i 2008 arbeider med å forbedre helse, miljø og sikkerhet for den enkelte medarbeider. For å forebygge helseplager legges det vekt på fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen. Oppfølging av sykemeldte og grupper/personer som står i fare for å bli sykemeldte, vil bli prioritert. Tilbud om trening i arbeidstiden vil holde fram både i Oslo og Kongsvinger.

Utdrag fra St.prp. nr 1. 2007–2008

Sentrale utfordringer og prioriteringer i statistikkproduksjonen

Oppfølging av Strategier 2007

I 2006 utarbeidet styret og administrasjon i Statistisk sentralbyrå nye hovedstrategier, Strategier 2007. Det understrekes der at offisiell statistikk skal speile samfunnet, at forskningen skal ha høy kvalitet, at Statistisk sentralbyrå skal ha fornøyde brukere og oppgavegivere, at samarbeid både nasjonalt og internasjonalt har høy prioritet, og at det skal være kvalitet i alle ledd i Statistisk sentralbyrå. I tillegg til hovedstrategiene er det utformet delstrategier knyttet til bl.a. kompetanseutvikling, datafangst og IT. Det er også beskrevet et sett med etiske retningslinjer knyttet til statistikkproduksjon. Strategier 2007 vil bli fulgt opp i de neste årenes arbeidsprogrammer.

Behovet for ulike typer statistikk er økende. Samtidig er det blitt større oppmerksomhet rundt oppgavebyrden. Etterspørselen etter informasjon om offentlige tjenester har økt særlig sterkt. Parallelt med dette har deregulering av økonomien, integrering av markeder på tvers av landegrensener og friere flyt av kapital og arbeidskraft komplisert datafangsten på viktige områder.

Oppfølging av internasjonale evalueringer

Internasjonalt statistisk samarbeid og standardisering utgjør viktige rammebetingelser for virksomheten i Statistisk sentralbyrå. I 2007 deltok Statistisk sentralbyrå i EUs evaluering av enkeltlands statistikkbyråer i forhold til EUs retningslinjer for statistikk - Code of Practice, som Statistisk sentralbyrå har sluttet seg til. Sluttrapporten fra Eurostat forelå i midten av september. Den er svært positiv, med noen forslag til forbedringer. Disse tiltakene er stort sett sammenfallende med forbedringstiltak som Statistisk sentralbyrå allerede har planlagt å gjennomføre som oppfølging av ny strategi.

Statistisk sentralbyrås beregninger av norske klimagassutslipp ble evaluert av en ekspertgruppe fra FN våren 2007. Utslippsregnskapet fra Statistisk sentralbyrå lages i tett samarbeid med Statens forurensningstilsyn. Regnskapet brukes bl.a. til å måle i hvilken grad Norge overholder Kyoto-protokollen. Målperioden for Kyoto-protokollen er 2008-2012, og statistikken ble gransket i forkant. De foreløpige konklusjonene fra granskningsteamet er positive. På enkelte områder påpekes et behov for bedre dokumentasjon.

Administrasjon av statistiske populasjoner

Statistisk sentralbyrå har tre statistiske populasjonsregistre. Et register omfatter personer, familier og husholdninger, et annet gir oversikt over bedrifter, foretak og konsern og i det tredje registeret er informasjon om eiendommer, adresser, bygninger og boliger samlet. Registerne henter data fra Det sentrale folkeregister i Skattedirektoratet, Enhetsregisteret i Brønnøysund og Registeret over grunneiendommer, adresser og bygninger i Statens kartverk. Enhetene i de tre populasjonsregistrene inngår som basisenheter i Statistisk sentralbyrås statistikkssystemer.

Populasjonsregistrene er tilrettelagt for felles bruk med adresse som koblingsnøkkel i et felles registersystem. Dette gir en koordinert og hensiktsmessig administrasjon av basisenheter i statistikkproduksjonen.

Ny næringsstandard - NACE

Næringskoden inngår som viktig grunndatainformasjon om enheter i næringslivet og offentlig sektor. Som ledd i det statistiske samarbeidet i EØS er

næringsstandarden revidert og skal implementeres i Norge. Forordningen krever betydelig tilpasning.

I 2006 ble den norske versjonen av standarden utarbeidet, bl.a. med et tillegg for å ta hensyn til spesielle forhold i norsk næringsliv. Dette ble gjort i et omfattende samarbeid med bransjene og statistikkbrukerne. Overgangen i Norge vil skje gradvis ved at ny standard innføres i Statistisk sentralbyrås Bedrifts- og foretaksregister fra 1. januar 2008. De årlige strukturstatistikkene planlegges publisert etter ny standard i 2009 for statistikkåret 2008, mens korttidsstatistikkene går over til ny standard fra januar 2009. Av hensyn til kvalitetssikring og sammenliknbarhet i statistikkene vil det være nødvendig med doble kodesett i 2008 og trolig også i 2009. Arbeidet med å implementere den nye næringsstandarden i Statistisk sentralbyrås statistikkssystemer fortsetter med samme styrke i 2008.

Folketellingsstatistikk

Framtidige folke- og boligtellinger skal være registerbaserte. Grunnlaget for dette er etableringen av bolignummer (unik adresse i flerbolighus) i Det sentrale folkeregisteret. Neste folke- og boligting er planlagt i 2011. I EU arbeides det med en forordning for folke- og boligtellinger som ventes vedtatt i løpet av 2007. Dette betyr at de internasjonale kravene får større vekt enn ved tidligere tellinger. I forkant av tellingen vil det være behov for å oppdatere utdanningsregisteret med informasjon om utdanningsnivå for innvandrere som er kommet til landet etter siste skjemaundersøkelse i 1999.

Som oppfølging av boligadresseprosjektet ble det i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 69 (2006-2007) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007 bevilget 3,3 mill. kroner til gjennomføring av et prosjekt for å øke andelen med entydig boligadresse i Oslo og Bergen. Etableringen av en entydig boligadresse med kopling til personer registrert i folkeregisteret er en viktig forutsetning for å gjennomføre en registerbasert folke- og boligting.

Statistikk for offentlig sektor - StatRes -prosjektet

StatRes er et system for utvikling og formidling av statistikk og indikatorer om ressursinnsats, aktivitet og resultater for statens virksomhet. StatRes tar utgangspunkt i eksisterende data og statistikk og søker å forbedre og videreutvikle offisiell statistikk for staten innenfor et helhetlig rammeverk. Fase 1 av prosjektet ble avsluttet våren 2006. Arbeidet bestod i å utvikle en modell og et system som sikrer at statistikk og indikatorer presenteres innenfor et konsistent rammeverk, som gir nasjonal og internasjonal sammenliknbarhet.

Fase 2 sikter mot en best mulig utnytting av eksisterende data og statistikk fra bl.a. statsregnskapet, nasjonalregnskapet og tjenestedata og -statistikk fra noen utvalgte pilotområder. I samarbeid med respektive departementer er det satt i gang arbeid innenfor statlig barnevern, høyere utdanning, spesialisthelsetjenesten og miljø. Parallelt med det statistikkfaglige utviklingsarbeidet er en publiseringsløsning under utvikling. Første publisering er planlagt høsten 2007.

Elektronisk samhandling

Prosjektet gjennomføres i tråd med målsettingene i e-Norge planen 2009 og Næringsdepartementets handlingsplan 'Et enklere Norge'. SSB gjennomfører et omfattende forbedringsarbeid innenfor dette feltet, som omfatter nært samarbeid med andre offentlige virksomheter om innsamling, gjenbruk og formidling av informasjon.

Satsingen på feltet elektronisk samhandling konsentreres om følgende områder:

- Videre samarbeid om utvikling av samvirkende løsninger for brukervennlig innrapportering til offentlig sektor, gjennom webløsninger og tilrettelegging for direkte innsending fra virksomhetenes administrative systemer.
- Gjenbruk og utveksling av informasjon mellom offentlige etater.

- Samordnet formidling av all offisiell statistikk i Norge.

SSB deltar aktivt i AltInn samarbeidet. Rapportering til SSB skal i løpet av 2007 også kunne gjøres via AltInn, og det planlegges ytterligere utvidet bruk i forbindelse med etableringen av AltInn II.

Flere aktiviteter knyttet til samordning og forenkling av innrapportering er igangsatt, blant annet i forhold til store foretak. SSB arbeider spesielt med forenklingsarbeid for innrapportering av lønns- og personalopplysninger, herunder fra små og mellomstore bedrifter.

Satsingsprogrammet *Elektronisk samhandling* avsluttes i løpet av 2008, men vil gi støtet til videre utviklingsarbeid forankret i SSBs strategi.

Forskning og analyse

Forskningen i Statistisk sentralbyrå skal bidra til ny kunnskap om økonomisk atferd og om økonomiske virkninger av ulike begivenheter, herunder virkninger av politiske tiltak. Forskningen skal også bidra til å utvikle nye metoder for produksjon og kvalitetsforbedring av statistikken. Eksempler på slik tilbakevirkning fra forskning til statistikkproduksjon er prisindekser, nasjonalregnskap, nasjonalformuesberegninger, prosjekter knyttet til utdanningsstatistikk og statistikk for fordeling og levekår.

Forskning på følgende områder prioriteres særlig:

- *Skatteanalyser og offentlig økonomi.* Skattemodellene oppdateres og stilles til disposisjon for forvaltningen. Tjenester overfor partiene på Stortinget opprettholdes. Arbeidet med å forbedre og utvikle nye mikrobaserte atferdsmodeller for analyse av skattepolitikk fortsetter med vekt på å utvikle modeller for etterskuddspliktige skattytere. Analyser av offentlige finanser og velferdsstatens finansielle bærekraft og fordelingseffekter videreføres, med vekt på konsekvenser av enkelte typer demografiske endringer.
- *Ressurs- og miljøøkonomi.* Modellutvikling og analyser av energimarkeder videreføres. Koblingen mellom energianalyser, miljøforhold og makromodeller vil bli oppdatert. Analyser av betydningen av teknologiske endringer for energibruk og miljø fortsetter. Det skal arbeides med å videreutvikle indikatorer for bærekraftig utvikling.
- *Makroøkonometriske modeller.* Modellene oppdateres, og samarbeidet med tradisjonelle brukere opprettholdes. En vil styrke arbeidet med makroøkonometrisk modellbygging bl.a. knyttet til effekter av pengepolitikk. Omfanget av anvendte modellanalyser, inkludert konjunkturrapporter, videreføres om lag på dagens nivå. Det legges opp til å øke omfanget av analyser av mellomlangsigte problemstillinger.
- *Mikroøkonometriske analyser.* Økonometriske atferdsanalyser av bedrifter og husholdninger basert på mikrodata fortsetter. Det legges vekt bl.a. på betydningen av arbeidskraftens utdanningsnivå for produktivitet og lønn. Resultatene utnyttes i mikro- og makromodellene.
- *Analyser av befolkningsutviklingen.* Arbeid med analyser som kan gi økt innsikt i befolkningsutviklingen, fortsetter. Analyser av dødelighetsutviklingen prioriteres.
- *Utvikling av levekår.* Analyser av samspillet mellom befolkningsutviklingen, levekårsutviklingen og av mekanismer og prosesser som kan forklare nivå og fordeling av ulike levekårskomponenter, fortsetter.

Budsjett 2008

Det foreslås en budsjetttramme for Statistisk sentralbyrå i 2008 på 621,0 mill. kroner. Forslaget innebærer at aktivitetsnivået i all hovedsak kan videreføres.

Det er et mål for Statistisk sentralbyrå å utvikle statistikk for områder som har mangelfull dekning og opprettholde omfanget av den løpende statistikkproduksjonen med minst like god kvalitet og aktualitet som før. Dette vil være sentralt også i 2008. I tillegg vil det bli satset videre på å effektivisere

datainnsamlingen og på brukervennlig og effektiv formidling av statistikk og forskningsresultater på ssb.no. Det vil bli lagt stor vekt på informasjonssikkerhet og arbeidet med å holde oppgavebyrden på et så lavt nivå som mulig.

Statistisk sentralbyrå overtok statistikkvirksomheten i Norges Bank i 2007. Det første året ble arbeidet finansiert som oppdrag fra Norges Bank. Den overførte statistikkproduksjon fra Norges Bank til Statistisk sentralbyrå er i hovedsak offisiell statistikk som gjøres tilgjengelig for allmennheten. Fra og med 2008 overføres det meste av denne statistikkproduksjonen fra markedsoppdraget (post 21) til statsoppdraget (post 01).

Statistikklovens virkeområde er blitt utvidet til også å omfatte Svalbard. I 2008-budsjettet er det lagt inn ekstra midler til å bygge opp og drive statistikkarbeidet for Svalbard.

Styring og planleggingsopplegg i SSB

Statistisk sentralbyrå er administrativt underlagt Finansdepartementet og ledes av et styre og av administrerende direktør. Styret oppnevnes av Finansdepartementet. Direktør Frøydis Langmark ved Krefregisteret er styreleder.

Styrets oppgaver og sammensetning

Styrets oppgaver er beskrevet i statistikkloven av 16. juni 1989. Styret skal behandle og fastsette Statistisk sentralbyrås strategiplan, budsjettforslag, årlig virksomhetsplan og årsmelding, etter forslag fra administrerende direktør. Styret skal legge disse sakene fram for Finansdepartementet. Videre skal styret føre tilsyn med utviklingen av norsk statistikk og med virksomheten i Statistisk sentralbyrå. Administrerende direktør skal legge fram for styret alle saker av større betydning for norsk statistikk og for Statistisk sentralbyrås virksomhet.

Styret hadde følgende sammensetning ved inngangen av 2008:

Direktør Frøydis Langmark, styreleder
Professor Lars Erik Borge, nesteleder
Professor Einar Hope
Finansdirektør Ida Helliesen
Instituttleder Eilef A. Meland
Rådmann Tor Borgenvik
Rådgiver Solveig Nygårdseter

Varamedlemmer:

Forsker Anne Britt Djuve
Juridisk direktør Randi Punsvik
Adm. direktør Eirik Pedersen
Førsteamanuensis Ole Bjørn Røste
Rådgiver Bjørn Mathisen

Administrerende direktørs ansvar og oppgaver

Administrerende direktør har det faglige ansvaret for Statistisk sentralbyrås virksomhet. Han skal i tråd med de bestemmelser som er gitt i statistikkloven, utarbeide og legge fram for styret forslag til langtidsprogram, årlig budsjettforslag, årlig arbeidsprogram og årsmelding. Han skal videre sørge for at det fastsatte arbeidsprogrammet blir gjennomført på en så hensiktsmessig og økonomisk måte som mulig.

Administrerende direktør leder Statistisk sentralbyrå i samarbeid med assisterende direktør og avdelingslederne. Avdelingslederne er fagdirektør Torstein Bye, fagdirektør Johan-Kristian Tønder, fagdirektør Nils Håvard Lund, fagdirektør Anne Rømo, forskningsdirektør Ådne Cappelen, fagdirektør Hans Viggo Sæbø administrasjonsdirektør Cecilie Wilberg, fagdirektør Anne Skranefjell og fagdirektør Rune Gløersen.

Organisasjon

De viktigste sidene ved Statistisk sentralbyrås organisasjon og ledelsesstruktur er presentert i dokumentet *Statistisk sentralbyrås organisasjon og ledelse*, som blir oppdatert årlig eller oftere. Den siste utgaven er datert februar 2008 (*Planer og meldinger 2008/2*).

Det er seks tjenestemannsorganisasjoner representert i Statistisk sentralbyrå. Forholdet til tjenestemannsorganisasjonene blir ivarettatt i samsvar med Hovedavtalens paragraf 1 og en egen tilpasningsavtale.

Interne utvalg

Administrerende direktør fattet beslutninger av overordnet og prinsipiell karakter i *direktørmøtet* (DM), som arrangeres hver uke. Faste medlemmer i DM er adm. direktør, assisterende adm. direktør, administrasjonsdirektøren og fagdirektør i Stabsavdelingen. Drøfting av faglige spørsmål er lagt til *Direktørforum* (DF), som gjennomføres om lag annen hver uke. Det er åpnet for bredere deltakelse i DF enn i DM.

Arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalget (ASU) er et felles utvalg mellom Statistisk sentralbyrås ledelse og tjenestemannsorganisasjonene. Utvalget ledes av administrerende direktør. Samarbeidet mellom ledelsen og tjenestemannsorganisasjonene blir i hovedsak ivaretatt gjennom dette utvalget som har åtte til ti møter i året. Arbeidet med likestillingsoppgaver er tillagt et eget utvalg som ligger under ASU. Arbeidsmiljø saker som gjelder hele SSB, jmfør arbeidsmiljølovens § 24, pkt. 2, behandles i ASU. Andre arbeidsmiljø saker behandles i arbeidsmiljøutvalget (AMU). ASU med hovedverneombudet som deltaker og bedriftslegen som observatør ved møtene, fungerer da som Arbeidsmiljøutvalget (AMU).

Sikkerhetsutvalget er et rådgivende organ i sikkerhetsspørsmål, inkludert forhold knyttet til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Utvalget kan også initiere, etablere og følge opp forebyggende sikkerhetstiltak.

IT-rådet skal påse at IT-virksomheten i SSB gjennomføres og utvikles i tråd med gjeldende strategi, og skal også ha ansvar for å utvikle nye strategier når det er påkrevd.

IT-utvalget er et forum for styring, oppfølging og tverrgående prioriteringer.

Utvalget for statistiske standarder styrer arbeidet med statistiske standarder. Det utarbeider blant annet årsrapport om standardarbeidet, bidrar i arbeidet med å fastlegge

Konfidensialitetsutvalget har i oppgave å vurdere publiseringsaktiviteten i forhold til statistikklovens § 2-6, og har i tillegg oppgaver knyttet til godkjenning av institusjoner som kan søke om å få tilgang til mikrodata.

Arbeidet med virksomhetsplanen

Arbeidet med kommende års virksomhetsplan starter med at ledelsen utarbeider prioriteringer for planarbeidet basert på foreløpige budsjetttrammer.

Etter at prioriteringene er drøftet i avdelingene og i styret, utarbeides det utkast til virksomhetsplan, der det også blir informert om budsjettforutsetninger og hvilke dokumenter og oppdateringer som skal foretas i forbindelse med planleggingen. Ledelsen behandler forslag til avdelingsvise planer i separate møter. Det gjennomføres også egne planmøter for store tverrgående prosjekter eller områder.

Etter at avdelingenes forslag til virksomhetsplaner er drøftet, blir budsjettet saldert tidlig i desember. Deretter fullføres endelig virksomhetsplan. Virksomhetsplanen for 2008 blir laget etter ny organisering som ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2008. Se organisasjonskart i vedlegg C.

Virksomhetsplan for hver avdeling

Virksomhetsplanene utarbeides for hver avdeling. I tillegg til planen skal det utarbeides prosjektskriv for store prosjekter og for prosjekter som berører flere avdelinger.

Produkter og produktregister

Et eget plansystem og et produktregister er viktige redskaper for planlegging og oppfølging. Alle produkter tildeles nummer, og planlagte timeverk per produkt legges inn i systemet. Produktregisteret brukes til både måltall og historiske tall. Registeret omfatter opplysninger om blant annet timeverksforbruk, aktualitet, svarprosent, oppgavebyrde, datakilde, tilgjengelighet, sammenheng og relevans. Produktregisteret er en viktig forutsetning for mål- og resultatstyring i SSB.

Budsjett

Hver avdeling utarbeider forslag til budsjett på basis av foreløpige budsjetttrammer som er gitt i utkast til virksomhetsplan. I kapittel 3 om ressurser står budsjettet for 2008 samlet og fordelt på statsoppdrag og brukerfinansierte oppgaver (markedsoppdrag). Oversikten omfatter også regnskapstall. Det utgis også hvert år en samlet oversikt over den interne budsjettfordelingen.

Medarbeidersamtaler og stillingsvurderinger

Det gjennomføres medarbeidersamtaler en gang i året, fortrinnsvis i forbindelse med virksomhetsplanarbeidet. Det finnes en momentliste til bruk i medarbeidersamtaler. Det er etablert en ordning med stillingsvurderingsskjema for alle stillinger. Stillingsvurderingene blir oppdatert ved behov, blant annet i forbindelse med lokale lønnsoppgjør.

Oppfølging av virksomhetsplanene

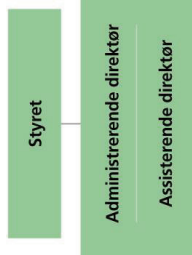
Oppfølging av virksomhetsplanene foregår periodisk ved de enkelte seksjoner og avdelinger og i sammenheng med regnskapsavslutning. Gjennom året registrerer alle medarbeiderne sitt timeverksforbruk fordelt på produkter. I tillegg ajourføres produktregisteret. Oppfølgingen av virksomhetsplanen baseres på rapporteringer via produktregisteret, avdelings- og produktregnskaper, publikasjonsoversikter og en gjennomgang av årsrapportene.

Strategier

Med om lag fem års mellomrom blir det utarbeidet en ny langtidsplan eller strategi for Statistisk sentralbyrå. Ny hovedstrategi - Strategi 2007 - og delstrategier foreligger nå. Strategiene er utgitt i separate publikasjoner og tilgjengelige både på Byrånettet og på ssb.no.

Vedlegg C

Per 1. mai 2008

Avgdeling for økonomi, energi og miljø	Avgdeling for personstatistikk	Avgdeling for næringsstatistikk	Avgdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk	Forskningsavgdeling	Stabsavgdeling	Administrasjonsavgdeling	Formidlingsavgdeling	Avgdeling for IT og datafangst
Energi statistikk	Befolkningsstatistikk	Bedriftsregister	Nasjonalregnskap	Skatt, fordeling og konsumentattferd	Internasjonalt sekretariat	Fellestjenester Karin Wang	Informasjon og dokumentasjon	Datafangstmetoder
Miljø statistikk	Helse statistikk	Primær næringsstatistikk	Kredittmarkedsstatistikk	Klima- og energi økonomi	Statistiske metoder og standarder	Budsjett og regnskap	Redaksjon og mediekontakt	Databehandling
Inntekts- og lønnsstatistikk	Levekårsstatistikk	Samferdsels- og reiselivsstatistikk	Offentlige finanser	Makro økonomi	Internasjonalt utviklingssamarbeid	Personal og kompetanse	Web og publisering	IT-utvikling
Pris statistikk	Utdanningsstatistikk	Bygg- og tjenestestatistikk	Finansmarkeder	Arbeidsmarked og bedriftsattferd				IT infrastruktur
Arbeidsmarkedsstatistikk	IT personstatistikk	Industri statistikk	Regnskapsstatistikk	Offentlig økonomi				IT fellestjenester
Utenriks handel		IT næringsstatistikk	IT ressurs, økonomi og finansstatistikk	Økonomisk vekst og miljø				Intervjuundersøkelser
				Demografi og levekårsforskning				